

**Πρεσβεία της Ελλάδος στο Βέλγιο
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων**

Η ΑΓΟΡΑ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Βρυξέλλες, Οκτώβριος 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Το βελγικό εξωτερικό εμπόριο τυριών, η θέση του Βελγίου στην παγκόσμια παραγωγή και το εμπόριο τυριών, οι εισαγωγές και τα ελληνικά τυρία στη βελγική αγορά.....	3
1(α) Οι βελγικές εισαγωγές τυριών.....	3
1(β) Οι βελγικές εξαγωγές τυριών.....	4
1(γ) Η θέση του Βελγίου στην παγκόσμια παραγωγή, το εμπόριο και κατανάλωση τυριού.....	4
1(δ) Το διμερές εμπόριο με Ελλάδα.....	7
2. Τιμές στη βελγική αγορά.....	11
3. Εστιάζοντας στην βελγική παραγωγή και αγορά τυριού.....	12
3(α) Η βελγική παραγωγή γαλακτοκομικών και τυριού.....	12
3(β) Η κατανάλωση τυριού στο Βέλγιο και οι τάσεις της αγοράς.....	15
3(γ) Τα κανάλια διανομής.....	25
4. Συμπεράσματα και προοπτικές των ελληνικών τυριών στην βελγική αγορά.....	27
5. Πίνακες βελγικών εισαγωγών & εξαγωγών τυριών περιόδου 2007-2012 και κατάσταση ανταγωνισμού στη βελγική αγορά το έτος 2012 (βελγικά στατιστικά στοιχεία).....	30
Πίνακας βελγικών εισαγωγών τυριών περιόδου 2007-2012.....	30
Πίνακας βελγικών εξαγωγών τυριών περιόδου 2007-2012.....	31
Κατανομή βελγικών εξαγωγών τυριών το έτος 2012–σημαντικότερες χώρες προορισμού.....	33
Βελγικές εισαγωγές τυριών 2012 – Ανταγωνισμός.....	34
Βελγικές εισαγωγές τυριών 2012 – Ανταγωνισμός – Διαγράμματα για επιλεγμένες κατηγορίες τυριών.....	42

1. ΤΟ ΒΕΛΓΙΚΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΥΡΙΩΝ, Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΥΡΙΩΝ, ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΥΡΙΑ ΣΤΗ ΒΕΛΓΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	3
ΒΕΛΓΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (2007-2012).....	8
ΒΕΛΓΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (2012).....	10
2. ΤΙΜΕΣ ΣΤΗ ΒΕΛΓΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	12
3. ΕΣΤΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΒΕΛΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΤΥΡΙΟΥ	16
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΒΕΛΓΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	31

5. ΠΙΝΑΚΕΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ & ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2012 ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΒΕΛΓΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012 (ΒΕΛΓΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ).....	34
ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2012	34
ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2012	35
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012 – ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	37
ΒΕΛΓΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ 2012 – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	38
ΒΕΛΓΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ 2012 – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΥΡΙΩΝ	46

1. ΤΟ ΒΕΛΓΙΚΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΥΡΙΩΝ, Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΥΡΙΩΝ, ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΥΡΙΑ ΣΤΗ ΒΕΛΓΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

1(α) Οι βελγικές εισαγωγές τυριών

Το Βέλγιο εισάγει σημαντικές ποσότητες τυριών διαφόρων κατηγοριών και από διάφορες προελεύσεις, βασικά ευρωπαϊκές. Οι συνολικές εισαγωγές κυμαίνονται πλησίον του 1 δις. € ετησίως, και το 2012 εισήγαγε τυριά αξίας 1,068 δις. €. Το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών αυτών αφορούσε τυρί Gouda (αξία 185,73 εκατ. €, μερίδιο 17,4% των συνολικών εισαγωγών), ενώ η δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία ήταν τα νωπά μη ωριμασμένα τυριά περιεκτικότητας σε λιπαρά κάτω του 40% (αξία 124,37 εκατ. €, μερίδιο 11,6% των συνολικών εισαγωγών), τρίτη το τυρί Έμενταλ (αξία 93,18 εκατ. €, μερίδιο 8,7% των συνολικών εισαγωγών), ακολουθούμενες από τα τριμμένα ή σε σκόνη τυριά (αξία 82,7 εκατ. €, μερίδιο 7,7% των συνολικών εισαγωγών) και τα τυριά περιεκτικότητας σε λιπαρά κάτω του 40% και νερού μεταξύ 52% και 62% (αξία 76,68 εκατ. €, μερίδιο 7,2% των συνολικών εισαγωγών). Είναι χαρακτηριστικό ότι οι 5 πρώτες αυτές κατηγορίες εισαγομένων τυριών αποτελούν το 52,6% του συνόλου των εισαγωγών το 2012.

Από πλευράς χωρών προέλευσης των βελγικών εισαγωγών τυριών, το μερίδιο του λέοντος απολαμβάνει η Γαλλία με 37,9% των συνολικών

εισαγωγών (αξία 405,21 εκατ. € το 2012), ακολουθούμενη από την Ολλανδία με μερίδιο 28,7% (αξία 306,28 εκατ. € το 2012), την Γερμανία με μερίδιο 15,9% (αξία 170,03 εκατ. € το 2012) και την Ιταλία με μερίδιο 7,87% (αξία 84,06 εκατ. € το 2012). Με μικρότερα μερίδια ακολουθούν οι Δανία (2,32%), Ιρλανδία (1,98%), Βρετανία (1,58%) και Φινλανδία (1,03%), πάντοτε με βάση τα βελγικά στατιστικά στοιχεία του 2012. Χαρακτηριστικό είναι ότι οι 4 κύριες χώρες προέλευσης των τυριών που εισήχθησαν στο Βέλγιο το 2012 κατέχουν μερίδιο λίγο παραπάνω από το 90% των συνολικών εισαγωγών. Η χώρα μας το 2012 πραγματοποίησε εξαγωγές τυριών ύψους 4,03 εκατ. € προς το Βέλγιο, κατέχοντας μερίδιο 0,38% της αγοράς.

Στις κυριότερες κατηγορίες εισαγομένων τυριών στο Βέλγιο, η κατάσταση του ανταγωνισμού το 2012 είχε ως εξής:

- **Τυρί Gouda:** Ολλανδία μερίδιο 87,4% (αξία 162,24 εκατ. €), Γερμανία μερίδιο 10,5% (αξία 19,48 εκατ. €)
- **Τυριά νοπιά μη ωριμασμένα, περιεκτικότητας σε λιπαρά κάτω του 40%:** Γαλλία μερίδιο 45,1% (αξία 56,1 εκατ. €), Γερμανία μερίδιο 25,2% (αξία 31,33 εκατ. €), Ιταλία μερίδιο 14,7% (αξία 18,32 εκατ. €), Ολλανδία μερίδιο 9,3% (αξία 11,6 εκατ. €)
- **Τυρί Emmentaler:** Γερμανία μερίδιο 57,6% (αξία 53,63 εκατ. €), Γαλλία μερίδιο 21,4% (αξία 19,98 εκατ. €), Ολλανδία μερίδιο 14,1% (αξία 13,11 εκατ. €)
- **Τυρί τριμμένο ή σε σκόνη:** Γαλλία μερίδιο 40,7% (αξία 33,62 εκατ. €), Ολλανδία μερίδιο 24,3% (αξία 20,06 εκατ. €), Ιταλία μερίδιο 13% (αξία 10,78 εκατ. €), Γερμανία μερίδιο 10% (αξία 8,23 εκατ. €)
- **Τυριά περιεκτικότητας σε λιπαρά κάτω του 40% και σε νερό μεταξύ 52% και 62%:** Ολλανδία μερίδιο 54,1% (αξία 41,45 εκατ. €), Γαλλία μερίδιο 33,1% (αξία 25,38 εκατ. €)

1(β): Οι βελγικές εξαγωγές τυριών

Οι βελγικές εξαγωγές τυριών βρίσκονται σε κατώτερα επίπεδα από τις εισαγωγές, ωστόσο είναι ιδιαίτερα αξιόλογες και την τελευταία πενταετία κυμαίνονται σταθερά πάνω από τα 500 εκατ. €. Το 2012 οι βελγικές εξαγωγές τυριών ανήλθαν σε 667,4 εκατ. €, με σημαντικότερες κατηγορίες εξαγομένων προϊόντων αφ' ενός τα κατεργασμένα τυριά περιεκτικότητας σε λιπαρά χαμηλότερης από 36% (αξία εξαγωγών 135,47 εκατ. €) και αφ' ετέρου τα τυριά περιεκτικότητας σε λιπαρά χαμηλότερης του 40% και σε νερό μεταξύ 52% και 62% (αξία εξαγωγών 101,88 εκατ. €). Άλλες

σημαντικές κατηγορίες των βελγικών εξαγωγών τυριών το 2012 ήταν τα νωπά μη ωριμασμένα τυριά περιεκτικότητας σε λιπαρά χαμηλότερης του 40% (αξία 69,74 εκατ. €), τα τριμμένα τυριά (αξία 64,85 εκατ. €), τα κατεργασμένα τυριά περιεκτικότητας σε λιπαρά χαμηλότερης του 36% και μεγαλύτερης του 48% κατά βάρος ξηρής ύλης (αξία 57,48 εκατ. €), και τα τυριά περιεκτικότητας σε λιπαρά χαμηλότερης του 40% και σε νερό μεταξύ 62% και 72% (αξία 55,7 εκατ. €). Το 25% των βελγικών εξαγωγών του 2012 κατευθύνθηκαν προς Ολλανδία, το 15,8% προς Ιταλία, το 15,3% προς Βρετανία, το 13,5% προς Γαλλία, το 10,1% προς Γερμανία και το 6,3% προς Ισπανία. Οι έξι αυτές χώρες απορρόφησαν το 86% των βελγικών εξαγωγών τυριών και αποτελούν τις βασικές αγορές του βελγικού τυριού, μαζί με το γειτονικό Λουξεμβούργο που απορρόφησε το 2012 το 5% της αξίας των βελγικών εξαγωγών τυριών.

1(γ) Η θέση του Βελγίου στην παγκόσμια παραγωγή, το εμπόριο και κατανάλωση τυριού

Σημειώνουμε ότι ενώ το Βέλγιο δεν συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των μεγαλύτερων 10 παγκοσμίως παραγωγών τυριού με βάση στοιχεία του FAO έτους 2011 και 2011 (Οργανισμού των Ην. Εθνών για την γεωργία και τα τρόφιμα – Food and Agriculture Organization of the UN), ούτε των κορυφαίων χωρών από πλευράς κατά κεφαλήν κατανάλωσης τυριού από τους κατοίκους του, ωστόσο συγκαταλέγεται μεταξύ των κορυφαίων εξαγωγέων και εισαγωγέων τυριού. Παραθέτουμε κατωτέρω συγκριτικούς πίνακες με βάση στοιχεία από την ανωτέρω πηγή.

Ευρωπαϊκή Ένωση	8.858.482
ΗΠΑ	5.162.730
Γερμανία	2.046.250
Γαλλία	1.941.750
Ιταλία	1.132.010
Ολλανδία	745.984
Πολωνία	650.055
Αίγυπτος	644.500
Ρωσία	604.000
Αργεντινή	580.300
Καναδάς	408.520

ΠΗΓΗ: UN Food & Agriculture Organization, FAOSTAT

Σύμφωνα με τα στοιχεία του FAO, το 2011 παρήχθησαν κάτι περισσότερο από 20 εκατ. μετρικοί τόνοι τυριού παγκοσμίως. Ο μεγαλύτερος παραγωγός είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση που παρήγε συνολικά 8,86 εκατ. τόνους, ωστόσο εάν δεν θεωρηθεί η Ε.Ε. ενιαίος παραγωγός, τότε οι ΗΠΑ κατέχουν τα παγκόσμια πρωτεία με παραγωγή 5,16 εκατ. τόνων, ακολουθούμενες από τις Γερμανία (2,05 εκατ. τόνοι), Γαλλία (1,94 εκατ. τόνοι) και Ιταλία (1,13 εκατ. τόνοι).

ΚΟΡΥΦΑΙΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΙΣ ΤΥΡΙΟΥ ΤΟ 2010 (σε μετρικούς τόνους και χιλ. δολ. ΗΠΑ)

	Μετρικοί τόνοι	Χιλ. δολ. ΗΠΑ
<i>Παγκοσμίως</i>	5.442.982	25.207.664
<i>Ευρωπαϊκή Ένωση</i>	3.971.617	19.567.862
<i>Γερμανία</i>	1.008.991	3.995.010
<i>Γαλλία</i>	639.047	3.534.620
<i>Ολλανδία</i>	681.522	3.239.085
<i>Ιταλία</i>	272.281	2.201.038
<i>Δανία</i>	262.989	1.350.514
<i>Ν. Ζηλανδία</i>	277.758	1.041.534
<i>Βέλγιο</i>	162.268	792.887
<i>Ιρλανδία</i>	178.095	743.818
<i>ΗΠΑ</i>	175.216	701.854
<i>Αυστραλία</i>	-	682.834
<i>Σ. Αραβία</i>	237.237	-

ΠΗΓΗ: UN Food & Agriculture Organization, FAOSTAT

Κατά τα στοιχεία του FAO, η Ιρλανδία, η Νέα Ζηλανδία, η Ολλανδία και η Αυστραλία διαθέτουν παραγωγή η οποία βασικά κατευθύνεται σε εξαγωγές. Συγκεκριμένα και με βάση τα στοιχεία του 2010, ο λόγος εξαγωγών προς την παραγωγή τυριού στις ανωτέρω χώρες ανήλθε σε 95%, 90%, 72% και 65% αντίστοιχα. Ο λόγος μεταξύ εξαγόμενων και παραγόμενων ποσοτήτων γαλλικών τυριών ανέρχεται σε περίπου 35%, ενώ οι ΗΠΑ, αν και μεγάλος παραγωγός είναι οριακά εξαγωγέας τυριών, με την αναλογία μεταξύ εξαγωγών και παραγωγής να ανέρχεται σε περίπου 3,4%, καθώς η αμερικανική παραγωγή προορίζεται βασικά για την κάλυψη των αναγκών της εγχώριας αγοράς.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΤΥΡΙΟΥ ΤΟ 2010 (σε μετρικούς τόνους και χιλ. δολ. ΗΠΑ)

	Μετρικοί τόνοι	Χιλ. δολ. ΗΠΑ
<i>Παγκοσμίως</i>	5.084.705	24.281.661
<i>Ευρωπαϊκή Ένωση</i>	3.370.167	15.875.471
<i>Γερμανία</i>	608.220	3.451.310
<i>Ιταλία</i>	472.155	1.997.236
<i>Ην. Βασίλειο</i>	439.497	1.909.123
<i>Γαλλία</i>	275.464	1.399.401
<i>Ρωσία</i>	294.183	1.319.892
<i>Βέλγιο</i>	274.424	1.298.907
<i>Ισπανία</i>	242.652	1.101.922
<i>ΗΠΑ</i>	138.326	1.003.147
<i>Ιαπωνία</i>	199.080	935.562
<i>Ολλανδία</i>	216.408	864.789

ΠΗΓΗ: UN Food & Agriculture Organization, FAOSTAT

Το Βέλγιο κατατάσσεται 7^ο με βάση την αξία των παγκόσμιων εξαγωγών τυριών του 2010 (εξαγωγές 792,9 εκατ. δολ. με βάση τα διεθνή στατιστικά στοιχεία και 594,46 εκατ. € με βάση τα βελγικά στοιχεία του 2010), και 6^ο από πλευράς αξίας εισαγωγών το 2010 (εισαγωγές 1,3 δις. δολ. με βάση τα διεθνή στατιστικά στοιχεία και 970,83 εκατ. € με βάση τα βελγικά στοιχεία του 2010). Δεν κατατάσσεται εξάλλου μεταξύ των κορυφαίων χωρών παγκοσμίως όσον αφορά την κατά κεφαλήν κατανάλωση τυριών, πράγμα που σημαίνει ότι η βιομηχανία του είναι κατά βάση εξαγωγικού προσανατολισμού.

**ΚΟΡΥΦΑΙΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΤΥΡΙΟΥ ΤΟ
2011 (σε κιλά κατά κεφαλή)**

Γαλλία	26,3
Ισλανδία	24,1
Ελλάδα	23,4
Γερμανία	22,9
Φινλανδία	22,5
Ιταλία	21,8
Ελβετία	21,3
Αυστρία	19,9
Ολλανδία	19,4
Σουηδία	19,1
Νορβηγία	17,4
E.E.	17,1
Τσεχία	16,3
Ισραήλ	16,1
ΗΠΑ	15,1
Καναδάς	12,3
Αυστραλία	11,7
Αργεντινή	11,5
Πολωνία	11,4
Ουγγαρία	11,0
Ην. Βασίλειο	10,9
Σλοβακία	10,3

ΠΗΓΗ: International Dairy Federation (IDF), Canadian Dairy Information Center

Όπως βλέπουμε από τον ανωτέρω πίνακα, η χώρα μας κατατάσσεται τρίτη από πλευράς κατά κεφαλήν κατανάλωσης τυριών, κατά 6,3 κιλά παραπάνω από τον μέσο κοινοτικό όρο, με το 75% της κατανάλωσης να εστιάζεται στην φέτα. Στην Γαλλία, τα πλέον καταναλώσιμα τυριά είναι το Έμενταλ και το Camembert. Για τις ΗΠΑ τα στοιχεία αναφέρουν τριπλασιασμό της κατά κεφαλήν κατανάλωσης τυριού κατά την τελευταία 25ετία, με το 1/3 της συνολικής κατανάλωσης να αποτελείται από Mozzarella, που αποτελεί και το βασικό συστατικό της pizza.

1(δ) Το διμερές εμπόριο με την Ελλάδα

Το διμερές εμπόριο τυριού μεταξύ της χώρας μας και του Βελγίου είναι σταθερά ελλειμματικό για τα ελληνικά τυριά, με βάση τα βελγικά στατιστικά εισαγωγών. Το 2012 οι ελληνικές εξαγωγές τυριών στο Βέλγιο ανήλθαν σε 4,03 εκατ. €, ενώ οι βελγικές εξαγωγές προς Ελλάδα σε 11,17 εκατ. €. Τα ελληνικά τυριά κατέχουν συνολικά μερίδιο 0,38% στις βελγικές εισαγωγές του 2012, με κύριο εξαγόμενο προϊόν την φέτα, οι εξαγωγές της οποίας ανήλθαν σε 2,25 εκατ. € (μερίδιο 32,6% στις βελγικές εισαγωγές), έναντι 2,55 εκατ. € το 2011, 2,43 εκατ. € το 2010, 2,54 εκατ. € το 2009, 2,14 εκατ. € το 2008 και 1,61 εκατ. € το 2007. Σημειωτέον ότι ενώ μέχρι το 2006 η κατάταξη των προϊόντων φέτας γινόταν στους κωδικούς 04069031 και 04069033, από το 2007 και έπειτα γίνεται υπό τον κωδικό 04069032. Στον κατωτέρω πίνακα βλέπουμε την εξέλιξη των ελληνικών εξαγωγών τυριών προς Βέλγιο κατά την εξαετία 2007-2012 (βελγικά στοιχεία, αξίες σε €).

ΒΕΛΓΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (2007-2012)

<i>Κωδικός</i>	<i>Προϊόν</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
04069032	Φέτα	1.610.543	2.136.402	2.545.418	2.430.827	2.549.349	2.253.064
04061080	Νωπά τυριά μη ωριμασμένα, περ. λιπ. >40%	1.059.408	1.080.844	1.117.322	1.328.635	1.441.547	1.635.122
04069086	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 47% και 52%	-	-	3.291	309	157.250	-
04069085	Κεφαλογραβιέρα και κασέρι	79.531	96.710	94.419	50.951	62.519	97.628
04069021	Τυρί Cheddar	-	-	-	-	32.235	-
04069099	Τυριά με λιπαρά >40%	139.496	11.559	6.144	11.570	18.321	5.018
04069088	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 62% και 72%	6.357	443	7.175	4.408	9.604	19.684
04062090	Τυρί τριμμένο ή σε σκόνη	17.370	31.186	15.243	8.398	8.381	6.310
04069035	Κεφαλοτύρι	6.622	4.280	5.272	4.726	6.941	7.002
<i>Κωδικός</i>	<i>Προϊόν</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
04069069	Τυριά με λιπαρά κατά βάρος <=40%	3.262	-	6.617	3.291	3.832	5.052
04069050	Λοιπά τυριά από πρόβειο ή βουβαλίσιο γάλα σε άλμη (εκτός φέτας)	9.756	13.032	4.155	2.021	1.642	3.296
04061020	Νωπά τυριά μη ωριμασμένα, περ. λιπ. <=40%	30.007	14.107	13.413	5.316	-	778
04069079	Τυριά Esrom, Italico, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio	-	-	-	11.622	-	-
04069087	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 52% και 62%	35.322	4.968	582	1.645	-	-
04069078	Τυρί Gouda	-	-	34	-	-	-
04069093	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού >72%	3.456	168	3.354	-	-	-
04069001	Τυρί προς κατεργασία (εκτός νωπού τυριού)	-	48.955	-	-	-	-
04069029	Τυρί Kashkaval	2.250	2.269	-	-	-	-
04069084	Τυρί Brie	-	11.604	-	-	-	-
04063031	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36%	57.456	-	-	-	-	-

ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΒΕΛΓΙΟ	3.060.836	3.456.527	3.822.439	3.863.718	4.291.622	4.032.954

Παρατηρούμε ότι οι ελληνικές εξαγωγές τυριών προς το Βέλγιο, οι οποίες κατά την υπό εξέταση εξαετία ακολούθησαν σχεδόν σταθερά ανοδική πορεία, με εξαίρεση το 2012, αυξανόμενες συνολικά ωστόσο κατά πλησίον του 1 εκατ. € μεταξύ του 2007 και του 2012 και έχοντας ξεπεράσει το 2011 τα 4 εκατ. €, απαρτίζονται βασικά από την φέτα (55,9% των συνολικών εξαγωγών το 2012), με δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία την τελευταία πενταετία τα νωπά μη ωριμασμένα τυριά με υψηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά (>40%, 40,5% των συνολικών εξαγωγών το 2012). Ακολουθούν με σαφώς μικρότερες αξίες, σε συστηματική ωστόσο βάση, οι εξαγωγές κεφαλογραβιέρας και κασεριού, καθώς και άλλων τυριών με έως και αμελητέες αξίες εξαγωγών, αλλά και κατηγοριών που εμφανίζονται δυναμικά αλλά ευκαιριακά και έπειτα «σβήνουν» από τα στατιστικά στοιχεία.

Η ελληνική φέτα κατείχε το 2012 μερίδιο 32,6% στις βελγικές εισαγωγές συνολικού ύψους 6,91 εκατ. €, με το μεγαλύτερο μερίδιο να κατέχει η Γαλλία (33,6%) και μικρότερα οι Γερμανία (17,5%) και Δανία (13,1%). Η ελληνική κεφαλογραβιέρα και το κασέρι κατέχουν μερίδιο 23,2% επί συνολικής αξίας βελγικών εισαγωγών μόλις 421,47 χιλ. € το 2012, με το μεγαλύτερο μερίδιο να κατέχει η Ολλανδία (71%), ενώ μικρό μερίδιο 2,7% κατείχε το ελληνικό κεφαλοτύρι (και εδώ επίσης χαμηλές οι βελγικές εισαγωγές, μόλις 255,73 χιλ. €), ενώ κύριοι προμηθευτές του Βελγίου ήταν οι Δανία (32,2%), Βρετανία (27,8%), Γερμανία (19,4%) και Ιταλία (11,5%). Μερίδιο 5,6% είχε το 2012 η χώρα μας στις βελγικές εισαγωγές νωπών μη ωριμασμένων τυριών περιεκτικότητας σε λιπαρά άνω του 40% - πρόκειται για κατηγορία που εμφανίζεται σταθερά την τελευταία εξαετία ως δεύτερη στις εξαγωγές μας τυριών προς Βέλγιο- με βασικούς ανταγωνιστές την Γαλλία (48,2%), την Ιταλία (21,3%), την Γερμανία (10,7%) και την Ολλανδία (10,2%). Πολύ μικρά μερίδια των βελγικών εισαγωγών του 2012 είχαν κατηγορίες ελληνικών εξαγόμενων τυριών όπως τα λοιπά τυριά από πρόβειο ή βουβαλίσιο γάλα σε άλμη, εκτός φέτας (0,1%), τα τυριά με λιπαρά κατώτερα του 40% και περιεκτικότητα νερού μεταξύ 62% και 72% (0,04%), τα τυριά με λιπαρά κατά βάρος κατώτερα του 40% (επίσης μερίδιο 0,04%), τα τυριά με λιπαρά άνω του 40% (0,02%) και το τυρί τριμμένο ή σε σκόνη (0,01%).

Από πλευράς βελγικών εξαγωγών προς την Ελλάδα, στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζουμε την σύνθεσή τους το 2012, επισημαίνοντας ότι ο κύριος όγκος τους αφορά 5 δασμολογικούς κωδικούς, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 79% των βελγικών εξαγωγών τυριών προς Ελλάδα το 2012. Πρόκειται για τους κωδικούς 04069078 (τυρί Gouda, μερίδιο 23,1%), 04062090 (τριμμένο τυρί, μερίδιο 20,2%), 04069023 (τυρί Ένταμ, μερίδιο 15,6%), 04069087 (μερίδιο 10,6%) και 04069037 (τυρί Finlandia, μερίδιο 9,4%).

ΒΕΛΓΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (2012)

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ 2012 (€)
04061020	Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά <=40%	358.927
04061080	Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά >40%	27.896
04062090	Τυρί τριμμένο ή σε σκόνη	2.258.236
04063010	Κατεργασμένο τυρί από έμενταλ / γραβιέρα	13.082
04063031	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36%	137.784
04063039	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36% (>48% κ.β.ξ.υ.)*	19.421
04064010	Τυρί Ροκφόρ	5.092
04069001	Τυρί προς κατεργασία (εκτός νωπού τυριού)	163.732
04069013	Τυρί Έμενταλ	7.217
04069021	Τυρί Τσένταρ	83.168
04069023	Τυρί Ένταμ	1.745.626
04069035	Κεφαλοτύρι (εκτός προοριζόμενου για κατεργασία ή τριμμένου)	591.303
04069037	Τυρί Finlandia	1.053.483
04069076	Τυριά Danbo, fontal, fontina, fynbo, havarti, maribo και sams	715.487
04069078	Τυρί Gouda	2.580.029
04069082	Τυρί Camembert	75.769
04069084	Τυρί Brie	50.759
04069086	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 47% και 52%	5.185
04069087	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 52% και 62%	1.183.271
04069088	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 62% και 72%	12.351
04069093	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού >72%	8.810
04069099	Τυριά με λιπαρά >40%	73.291
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ		11.174.466

* Κατά βάρος ξηρής ύλης. Πρόκειται για βελγικά στοιχεία.

Ζήτημα όσον αφορά την ταξινόμηση της φέτας στα βελγικά στατιστικά

Από την επεξεργασία των βελγικών στατιστικών στοιχείων διαπιστώσαμε ότι αναφέρονται τόσο σε εισαγωγές, αλλά και σε εξαγωγές του Βελγίου υπό δασμολογικό κωδικό 04069032 που αντιστοιχεί στην φέτα. Για το ζήτημα αυτό, το Γραφείο μας απηύθυνε ερώτηση στη βελγική στατιστική υπηρεσία χωρίς να λάβει ικανοποιητική απάντηση, καθώς μας διευκρινίστηκε ότι πρόκειται περί επανεξαγωγών φέτας ελληνικής προέλευσης στις περισσότερες περιπτώσεις (πράγμα που δύσκολα είναι πιστευτό πάντως στην περίπτωση προϊόντων που προέρχονται από χώρες όπως η Δανία). Το 2012 τα βελγικά στατιστικά εμφανίζουν εισαγωγές φέτας ύψους 1,2 εκατ. από Γερμανία, 906 χιλ. € από Δανία, 2,32 εκατ. € από Γαλλία, καθώς και μικρότερες αξίες από Ιταλία (122 χιλ. €), Ολλανδία (77 χιλ. €) και Πορτογαλία (6 χιλ. €). Εμφανίζουν επίσης εξαγωγές του Βελγίου σε φέτα συνολικού ύψους 1,19 εκατ. € (έναντι 1,65 εκατ. € το 2011, 2,58 εκατ. € το 2010, 2,56 εκατ. € το 2009, 1,18 εκατ. € το 2008 και 972 χιλ. € το 2007). Οι εξαγωγές αυτές κατευθύνονται κατά κύριο λόγο προς Γερμανία (616 χιλ. € το 2012), Λουξεμβούργο (157 χιλ. €), Γαλλία (173 χιλ. €), Ολλανδία (8 χιλ. €), Βρετανία (72 χιλ. €) και Αυστρία (60 χιλ. €).

Περιπτώσεις σφετερισμού της ελληνικής ΠΟΠ «Φέτα» στο Βέλγιο

Σημειώνουμε ότι το Γραφείο μας διαπιστώνει κατά καιρούς και σε περίπου συστηματική βάση την εμφάνιση προϊόντων που παραβιάζουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία κάνοντας κατάχρηση ελληνικών ονομασιών ΠΟΠ και ΠΓΕ. Η πλέον συνήθης μορφή κατάχρησης αφορά το προϊόν «φέτα», το οποίο εμφανίζεται σε μεγάλες αλυσίδες του λιανεμπορίου, αλλά και σε

άλλα, μικρότερα σημεία διάθεσης. Το Γραφείο μας παρεμβαίνει σε όλες τις περιπτώσεις που έχει διαπιστώσει ή του έχουν καταγγελλεί, ενημερώνοντας τις βελγικές αρχές, οι οποίες ανταποκρίνονται και διενεργούν σχετικούς ελέγχους. Το αποτέλεσμα είναι τα προϊόντα που κάνουν κατάχρηση της ονομασίας «φέτα» να αποσύρονται σε συμμόρφωση με τις επιταγές και υποδείξεις της διοίκησης, ωστόσο αρκετές φορές αργότερα επανεμφανίζονται και επαναλαμβάνουμε την διαδικασία. Το Γραφείο μας έχει, τόσο πρόσφατα, όσο και κατά τα προηγούμενα χρόνια, εκτεταμένη εν θέματι αλληλογραφία με τις βελγικές αρχές και ενημερώνει πλήρως τις ελληνικές υπηρεσίες (Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων / Διεύθυνση Βιολογικής Γεωργίας, Υπ. Εξωτερικών, ΜΑ Ε.Ε.), τις οποίες και συμβουλευεται αναφορικά με τις ακολουθητέες διαδικασίες εάν υπάρχει ανάγκη.

Οι παρεμβάσεις μας προς τις βελγικές αρχές είναι κατά κανόνα επιτυχημένες, υπό την έννοια ότι αυτές διενεργούν –έστω και με κάποια χρονική καθυστέρηση- ελέγχους, προς τα αποτελέσματα και τις υποδείξεις των οποίων συμμορφώνονται οι βελγικές επιχειρήσεις που διαθέτουν τα προϊόντα με παραπλανητικές ενδείξεις. Ταυτόχρονα, παρακολουθούμε διαρκώς την κατάσταση σε όλα τα προϊόντα ελληνικού ενδιαφέροντος τουλάχιστον στις μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες, ενώ αξιοποιούμε και πληροφορίες που μας περιέρχονται από ιδιώτες καταγγέλλοντες.

2. ΤΙΜΕΣ ΣΤΗ ΒΕΛΓΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Babybel (45%) 200g	€ 2,45	€ 2,39	€ 2,49	€ 2,35
Minibabybel rouge 12x22g	€ 4,55	€ 4,59	€ 4,69	€ 4,33
Boursin ail & fines herbes 150g	€ 2,12	€ 2,06	€ 1,69	/
Brie cœur de lion 200g	€ 2,05	€ 2,06	€ 1,98	/
Brique de vache président 200g	€ 2,36	€ 2,41	€ 2,36	€ 2,29
Camembert cœur de lion 250g	€ 1,83	€ 1,79	€ 1,90	€ 1,79
Camembert le rustique 250g	€ 2,49	€ 2,61	€ 2,28	/
Caprice des dieux 200g	€ 2,99	€ 2,59	€ 2,59	€ 2,55
Maredsous Double crème 200g	€ 2,42	€ 2,47	€ 2,34	€ 2,34
Galbani Μοσαρέλα 125g	€ 1,25	€ 1,30	€ 1,25	/
Chavroux 150g	€ 2,85	€ 2,55	€ 2,23	/
Entremont - Raclette Saveur d'Antan (15 φέτες) - 350g	€ 5,49	€ 5,69	€ 5,99	/
Passendale délice (φέτες) 175g	€ 3,29	€ 3,58	€ 3,09	€ 3,09
Leerdammer original 200g	€ 3,25	€ 3,49	€ 3,30	€ 3,35
Entremont Emmenthal 250G	€ 4,05	€ 3,69	€ 4,09	/
Chaumes 10 Kg	€ 19,65	€ 19,89	€ 19,90	/
Brugge νέο (φέτες) 200g	€ 2,69	€ 3,00	€ 2,79	/
Arla Apetina Κύβους σε λάδι 300g	€ 2,49	€ 2,63	€ 2,49	/
Salakis Κύβους τυριού σε λάδι 300g	€ 4,62	€ 4,99	€ 4,39	/
Salakis 220g	€ 3,47	€ 3,66	€ 3,59	/
Μάρκα καταστήματος :				
Κύβους τυριού σε λάδι 300g	€ 2,29	€ 2,49	€ 2,29	€ 1,79
Gouda νέο 300g	€ 2,85	€ 3,28	€ 2,59	€ 1,27
Μοσαρέλα 125g	€ 0,55	€ 0,89	€ 0,85	€ 0,79
Parmigiano reggiano 100g	€ 2,89		€ 2,59	€ 1,39
Φέτα 200g	Δωδώνη € 2,49	Cora € 2,39	Carrefour € 2,99	Eridanous € 1,49
Κύβους Φέτας σε λάδι 300g	€ 2,99	Cora € 3,49	SIMOS € 2,45	Eridanous € 1,79
Emmentale 200g (φέτες)	€ 2,59	€ 2,99	€ 2,35	€ 1,85

	Delhaize 	Cora 	Carrefour 	Lidl
Babybel (45%) 200g	€ 2,45	€ 2,39	€ 2,49	€ 2,35
Minibabybel rouge 12x22g	€ 4,55	€ 4,59	€ 4,69	€ 4,33
Boursin ail & fines herbes 150g	€ 2,12	€ 2,06	€ 1,69	/
Brie cœur de lion 200g	€ 2,05	€ 2,06	€ 1,98	/
Brique de vache président 200g	€ 2,36	€ 2,41	€ 2,36	€ 2,29
Camembert cœur de lion 250g	€ 1,83	€ 1,79	€ 1,90	€ 1,79
Camembert le rustique 250g	€ 2,49	€ 2,61	€ 2,28	/
Caprice des dieux 200g	€ 2,99	€ 2,59	€ 2,59	€ 2,55
Maredsous Double crème 200g	€ 2,42	€ 2,47	€ 2,34	€ 2,34
Galbani Μοτσαρέλα 125g	€ 1,25	€ 1,30	€ 1,25	/
Chavroux 150g	€ 2,85	€ 2,55	€ 2,23	/
Entremont - Raclette Saveur d'Antan (15 φέτες) - 350g	€ 5,49	€ 5,69	€ 5,99	/
Passendale délice (φέτες) 175g	€ 3,29	€ 3,58	€ 3,09	€ 3,09
Leerdammer original 200g	€ 3,25	€ 3,49	€ 3,30	€ 3,35
Entremont Emmenthal 250G	€ 4,05	€ 3,69	€ 4,09	/
Chaumes 10 Kg	€ 19,65	€ 19,89	€ 19,90	/
Brugge νέο (φέτες) 200g	€ 2,69	€ 3,00	€ 2,79	/
Arla Apretina Κύβους σε λάδι 300g	€ 2,49	€ 2,63	€ 2,49	/
Salakis Κύβους τυριού σε λάδι 300g	€ 4,62	€ 4,99	€ 4,39	/
Salakis 220g	€ 3,47	€ 3,66	€ 3,59	/
Μάρκα καταστήματος :				
Κύβους τυριού σε λάδι 300g	€ 2,29	€ 2,49	€ 2,29	€ 1,79
Gouda νέο 300g	€ 2,85	€ 3,28	€ 2,59	€ 1,27
Μοτσαρέλα 125g	€ 0,55	€ 0,89	€ 0,85	€ 0,79
Parmigiano reggiano 100g	€ 2,89		€ 2,59	€ 1,39
Φέτα 200g	Δωδώνη € 2,49	Cora € 2,39	Carrefour € 2,99	Eridanous € 1,49
Κύβους Φέτας σε λάδι 300g	€ 2,99	Cora € 3,49	SIMOS € 2,45	Eridanous € 1,79
Emmentale 200g (φέτες)	€ 2,59	€ 2,99	€ 2,35	€ 1,85

	Delhaize 	Cora 	Carrefour 	Lidl
Babybel (45%) 200g	€ 2,45	€ 2,39	€ 2,49	€ 2,35
Minibabybel rouge 12x22g	€ 4,55	€ 4,59	€ 4,69	€ 4,33
Boursin ail & fines herbes 150g	€ 2,12	€ 2,06	€ 1,69	/
Brie coeur de lion 200g	€ 2,05	€ 2,06	€ 1,98	/
Brique de vache président 200g	€ 2,36	€ 2,41	€ 2,36	€ 2,29
Camembert coeur de lion 250g	€ 1,83	€ 1,79	€ 1,90	€ 1,79
Camembert le rustique 250g	€ 2,49	€ 2,61	€ 2,28	/
Caprice des dieux 200g	€ 2,99	€ 2,59	€ 2,59	€ 2,55
Maredsous Double crème 200g	€ 2,42	€ 2,47	€ 2,34	€ 2,34
Galbani Μοσαρέλα 125g	€ 1,25	€ 1,30	€ 1,25	/
Chavroux 150g	€ 2,85	€ 2,55	€ 2,23	/
Entremont - Raclette Saveur d'Antan (15 φέτες) - 350g	€ 5,49	€ 5,69	€ 5,99	/
Passendale délice (φέτες) 175g	€ 3,29	€ 3,58	€ 3,09	€ 3,09
Leerdammer original 200g	€ 3,25	€ 3,49	€ 3,30	€ 3,35
Entremont Emmenthal 250G	€ 4,05	€ 3,69	€ 4,09	/
Chaumes 10 Kg	€ 19,65	€ 19,89	€ 19,90	/
Brugge νέο (φέτες) 200g	€ 2,69	€ 3,00	€ 2,79	/
Arla Apretina Κύβους σε λάδι 300g	€ 2,49	€ 2,63	€ 2,49	/
Salakis Κύβους τυριού σε λάδι 300g	€ 4,62	€ 4,99	€ 4,39	/
Salakis 220g	€ 3,47	€ 3,66	€ 3,59	/
Μάρκα καταστήματος :				
Κύβους τυριού σε λάδι 300g	€ 2,29	€ 2,49	€ 2,29	€ 1,79
Gouda νέο 300g	€ 2,85	€ 3,28	€ 2,59	€ 1,27
Μοσαρέλα 125g	€ 0,55	€ 0,89	€ 0,85	€ 0,79
Parmigiano reggiano 100g	€ 2,89		€ 2,59	€ 1,39
Φέτα 200g	Δωδώνη € 2,49	Cora € 2,39	Carrefour € 2,99	Eridanous € 1,49
Κύβους Φέτας σε λάδι 300g	€ 2,99	Cora € 3,49	SIMOS € 2,45	Eridanous € 1,79
Emmentale 200g (φέτες)	€ 2,59	€ 2,99	€ 2,35	€ 1,85

Bottom of Form

3. ΕΣΤΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΒΕΛΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΤΥΡΙΟΥ

3(α) Η βελγική παραγωγή γαλακτοκομικών και τυριού

Τα κυρίαρχα προϊόντα της βελγικής γαλακτοβιομηχανίας είναι παραδοσιακά το φρέσκο γάλα προς κατανάλωση και τα προϊόντα νωπού γάλακτος. Το έτος 2011, το Βέλγιο παρήγαγε 752,5 εκατ. λίτρα γάλακτος για κατανάλωση, ενώ η παραγωγή νωπών γαλακτοκομικών όπως το γιαούρτι, τα ποτά με βάση το ξινόγαλα, οι κρέμες και τα επιδόρπια ανήλθε σε 531,4 χιλ. τόνους. Με βάση τα στοιχεία του 2011, από τα γαλακτοκομικά προϊόντα (γάλα προς κατανάλωση + νωπά γαλακτοκομικά), το 32% της παραγωγής αφορά το ημι-αποβουτυρωμένο γάλα, ενώ ακολουθεί το ξινόγαλα με 17% της παραγωγής και πιο πίσω οι κρέμες προς κατανάλωση με 13% και το πλήρες γάλα με 12% της παραγωγής. Η βελγική παραγωγή γιαουρτιού, σοκολατούχου γάλακτος και επιδόρπιων είναι μάλλον περιορισμένη.

Μέρος του γάλακτος που συγκεντρώνεται για τις ανάγκες της γαλακτοβιομηχανίας μεταποιείται σε τυριά, γάλα σκόνη και βούτυρο. Το έτος 2011, η παραγωγή τυριών στο Βέλγιο σημείωσε άνοδο 7,3%, έναντι ανόδου 13% εκείνης βουτύρου, 25% εκείνης αποβουτυρωμένου γάλακτος σε σκόνη, 11,5% της παραγωγής γιαουρτιού, 9% εκείνης κρεμών προς κατανάλωση και 8% της παραγωγής βιταμινούχων ποτών με βάση το γάλα. Αντιθέτως, και πάντοτε σε σύγκριση με το 2010, η παραγωγή γάλακτος προς κατανάλωση μειώθηκε κατά 3,4%, με την παραγωγή αποβουτυρωμένου να σημειώνει μείωση πλησίον του 10% και εκείνη πλήρους γάλακτος μείωση της τάξης του 6%.

Το 2012, η παραγωγή γάλακτος για κατανάλωση ανήλθε σε 832,8 εκατ. λίτρα (αύξηση 10,7% σε σύγκριση με το 2011) και εκείνη νωπών γαλακτοκομικών προϊόντων σε 581,6 χιλ. τόνους (αύξηση 9,4% σε σύγκριση με το 2011). Η παραγωγή τυριών αυξήθηκε κατά 1,1% ανερχόμενη στους 73,89 χιλ. τόνους, εκ των οποίων οι 63,4 χιλ. τόνοι αφορούσαν φυσικά τυριά (αύξηση 2,1% σε σύγκριση με το 2011) και οι 10,5 χιλ. τόνοι νωπά τυριά (μείωση 4,7% έναντι του 2011). Θεαματική άνοδο σημείωσε το 2012 η παραγωγή επιδόρπιων με βάση το γάλα (+71,8%), σοκολατούχου γάλακτος (+55,2%) και πλήρους γάλακτος (+21,2%). Η παραγωγή βουτύρου σημείωσε άνοδο 1,8%, ενώ πτώση σημείωσε η παραγωγή γιαουρτιού (-10,4%), γάλακτος σε σκόνη (-3,6%), και ιδιαίτερα μη αποβουτυρωμένου (-7,8%).

Με βάση τα στοιχεία του περασμένου έτους, το ημι-αποβουτυρωμένο γάλα αποτελεί το 30% της βελγικής παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, ακολουθούμενο από το ξινόγαλα που έχει μερίδιο 14%, και πιο πίσω το πλήρες γάλα με μερίδιο 13%, τις κρέμες προς κατανάλωση με μερίδιο 12%, τα επιδόρπια με μερίδιο 11% και το σοκολατούχο γάλα με μερίδιο 8% της παραγωγής.

Στους παρακάτω πίνακες, καθώς και στο γράφημα που τους ακολουθεί, παρακολουθούμε την εξέλιξη της βελγικής παραγωγής κύριων κατηγοριών γαλακτοκομικών προϊόντων και τυριών κατά την εξετία 2007-2012.

Παραγωγή γαλακτοκομικών στο Βέλγιο (2007-2012)

Σε χιλ. λίτρα ή τόνους	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Μεταβολή 2011/2012
Γάλα προς κατανάλωση *	776.845	788.035	771.661	778.754	752.529	832.816	+10,7%
Νωπά γαλακτοκομικά **	523.107	524.715	523.469	530.598	531.430	581.633	+9,4%
Βούτυρο	72.522	66.555	77.042	75.043	78.080	79.477	+1,8%
Γάλα σε σκόνη	150.016	155.029	144.418	147.246	153.991	148.410	-3,6%
Τυριά	61.397	60.792	64.126	68.147	73.096	73.892	+1,1%
Φυσικά τυριά	52.032	51.233	54.252	56.905	62.049	63.361	+2,1%
Νωπά τυριά	9.365	9.559	9.875	11.242	11.046	10.531	-4,7%
Ορρός γάλακτος	74.713	90.267	86.851	-	-	-	
Παγωτά	119.976	109.391	89.395	84.994	74.184	74.196	+0,02%

ΠΗΓΗ: Ομοσπονδιακό Υπ. Οικονομίας, Γεν. Δ/ση Στατιστικής και Οικονομικής Πληροφόρησης
 * Περιλαμβάνει το πλήρες, το ημι-αποβουτυρωμένο, το αποβουτυρωμένο γάλα, το βουτυρόγαλα, το σοκολατούχο και το βιταμινούχο γάλα.
 ** Περιλαμβάνουν γιαούρτι, ξινόγαλα, κρέμες προς κατανάλωση, επιδόρπια.

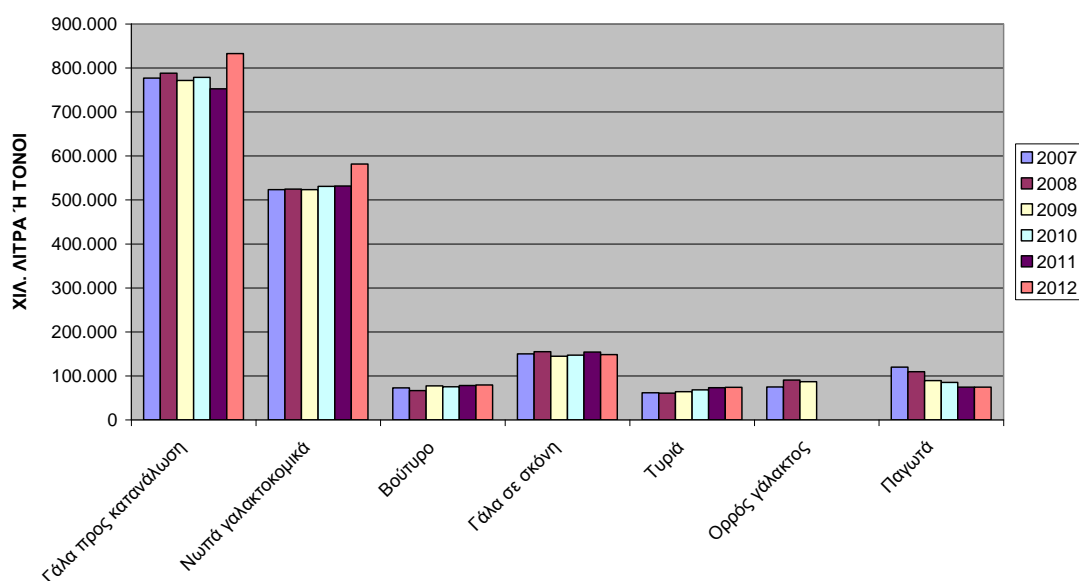
Η παραγωγή ορισμένων κύριων κατηγοριών τυριών στο Βέλγιο, 2006-2012

Σε κιλά	2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	Π	ΑΠ	Π	ΑΠ	Π	ΑΠ	Π	ΑΠ	Π	ΑΠ	Π	ΑΠ	Π	ΑΠ
Νωπά φυσικά λευκά	8.219.523	443	6.510.244		6.009.893		6.030.757		6.770.132		6.665.187		6.225.219	
Νωπά αρωμ., φρούτ.	1.812.658		2.676.262		3.400.624		3.695.990		4.330.327		4.203.336			
Ricotta	157.491		178.145		148.455		147.905		141.701		177.681		161.679	
Λοιπά νωπά τυριά													4.144.280	
Πηγμένο γάλα για τυρί							11.995	270						
Cheddar														
Gouda	3.738.415		4.047.763		4.382.462		4.297.527		5.253.784		5.090.974		4.752.082	
Herve	305.690													
Mozzarella	19.393.523		25.509.780		24.991.386		25.617.038		27.175.597		32.928.020		36.347.947	
Pecorino	17.418				17.154									
Λοιπά τυριά ττ. τυπου													1.355.290	
Λοιπά τυριά	20.916.230	36.687.256	22.474.846	29.392.956	21.841.718	30.444.170	24.337.157	29.199.155	24.475.673		24.030.318		20.905.830	36.066.747
Λιωμένα τυριά (fondu)	44.879.612	11.472.473	42.693.226	13.228.733	40.439.631	12.424.252	36.662.136	9.939.997		30.427.281		44.003.152		
ΣΥΝΟΛΟ	99.440.560	48.160.172	104.090.266	42.621.689	101.231.323	42.868.422	100.800.505	39.139.422	68.147.214	30.427.281	73.095.516	44.003.152	73.892.327	36.066.747

ΠΗΓΗ: Ομοσπονδιακό Υπ. Οικονομίας, Γεν. Δ/ση Στατιστικής και Οικονομικής Πληροφόρησης

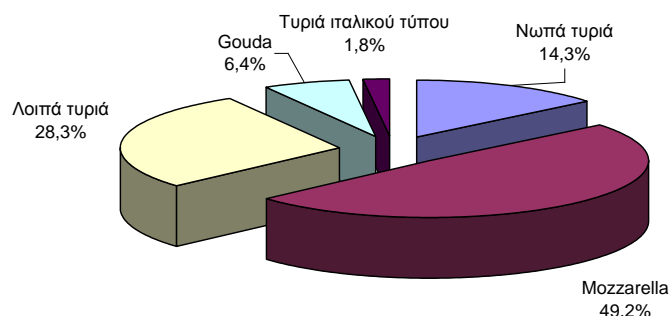
Σημειώσεις: Η ένδειξη (Π) στις στήλες αναφέρεται σε ποσότητες παραγωγής. Η ένδειξη (ΑΠ) αναφέρεται σε ποσότητες αποθεμάτων στο τέλος του έτους. Στους υπολογισμούς των παραγόμενων ποσοτήτων σε αυτόν τον πίνακα περιλαμβάνονται τα λιωμένα τυριά (fondu) ενώ στον πιο πάνω πίνακα που απεικονίζει την παραγωγή γαλακτοκομικών στο Βέλγιο στην περίοδο 2007-2012, η παραγωγή λιωμένων τυριών δεν συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο της παραγωγής τυριών.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ (2007-2012)

Από τον ανωτέρω πίνακα που εμφανίζει την παραγωγή των κυριότερων κατηγοριών τυριών στο Βέλγιο την τελευταία επταετία, διαπιστώνουμε κατ' αρχάς την σημαντική και διαρκώς αυξανόμενη παραγωγή τυριού τύπου Mozzarella, που το 2012 ανήλθε σε 36.348 τόνους, έχοντας σημειώσει άνοδο της τάξης του 10,4% σε σύγκριση με το 2011 και του 87,4% σε σύγκριση με την παραγωγή το έτος 2006. Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με αυτά που διαβάζουμε στον βελγικό οικονομικό Τύπο, το τυρί τύπου Mozzarella παράγεται κυρίως από την μεγάλη εταιρεία παραγωγής γαλακτοκομικών Belgomilk. Διαπιστώνουμε επίσης σημαντικές παραγόμενες ποσότητες λιωμένων τυριών (fondu) μέχρι το 2009 (36.662 τόνοι, ενώ παλαιότερα ακόμη μεγαλύτερες ποσότητες), ενώ στη συνέχεια βλέπουμε ύπαρξη μόνον αποθεμάτων. Η παραγωγή λοιπών τυριών, τα οποία δεν κατονομάζονται στα στατιστικά του ομοσπονδιακού Υπ. Οικονομίας, ανήλθε το 2012 σε 20.906 τόνους, σημειώνοντας μείωση 13% έναντι του 2011 και πτωτική τάση από το 2010 και μετά. Λιγότερο σημαντική είναι η παραγωγή νωπών τυριών (στους 10.531 τόνους το 2012), καθώς και τυριού τύπου Gouda (4.752 τόνοι το 2012). Στο κατωτέρω γράφημα διακρίνουμε τα μερίδια των κύριων κατηγοριών παραγόμενων τυριών στο Βέλγιο, επί του συνόλου της παραγωγής του 2012.

ΜΕΡΙΔΙΑ ΤΥΠΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΥΡΙΩΝ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

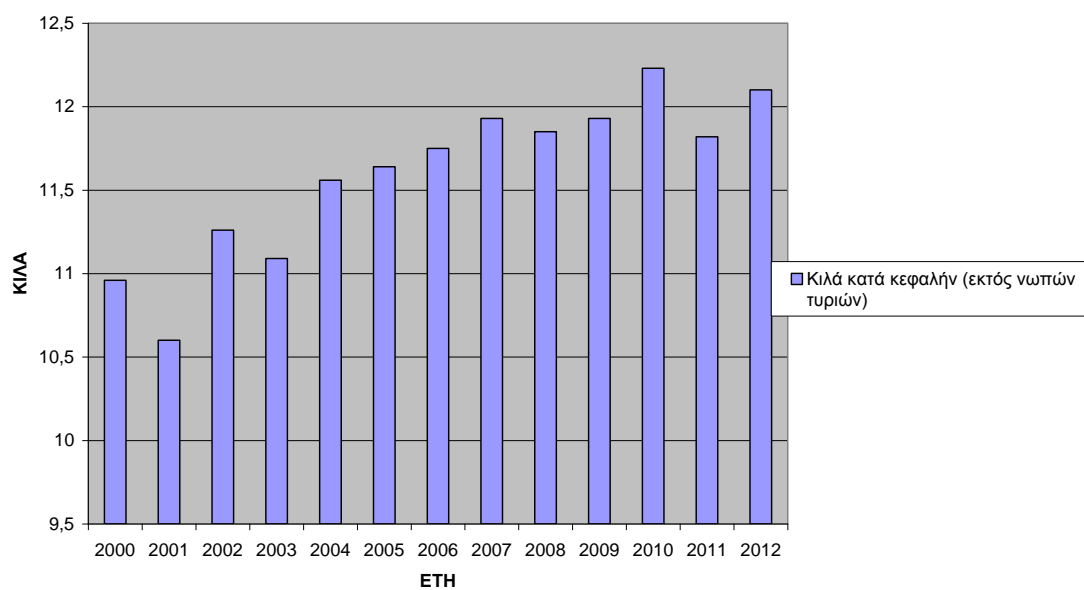
3(β) Η κατανάλωση τυριού στο Βέλγιο και οι τάσεις της αγοράς

Η κατανάλωση τυριών στο Βέλγιο αυξάνεται χρόνο με τον χρόνο. Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας εμπορικών πληροφοριών και ερευνών αγοράς GfK, το 2012 ο μέσος Βέλγος αγόρασε 12,1 κιλά τυριών (χωρίς να συνυπολογίζονται τα λευκά τυριά), ενώ η αγορά τυριών σημείωσε μεγέθυνση της τάξεως του 2,4% σε όγκο και κατά κεφαλήν δαπάνη. Ο μέσος Βέλγος ξόδεψε 112,3 € για αγορά τυριών. Το 2012 η μέση συχνότητα αγοράς τυριού ανήλθε σε 48,1 φορές ετησίως, ενώ η μέση τιμή των αγοραζόμενων τυριών παρέμεινε σε σταθερά επίπεδα, στα 9,28 € ανά κιλό. Το 2012, το 99,6% των Βέλγων αγόρασε τυριά στην διάρκεια του έτους (έναντι 100% το 2011).

Επισημαίνουμε ότι το 2011 υπήρξε δύσκολη χρονιά για τις πωλήσεις τυριού στο Βέλγιο, καθώς οι πωλήσεις (μη συμπεριλαμβανομένων των λευκών νωπών τυριών) υποχώρησαν κατά περίπου 4% σε όγκο και 2% σε αξία, σε ετήσια βάση έναντι του 2010. Παρ' όλη την πτώση αυτή, εκτιμάται ότι κατά την τελευταία δεκαετία ο μέσος Βέλγος αύξησε την κατανάλωση τυριού κατά 1 με 1,5 κιλά.

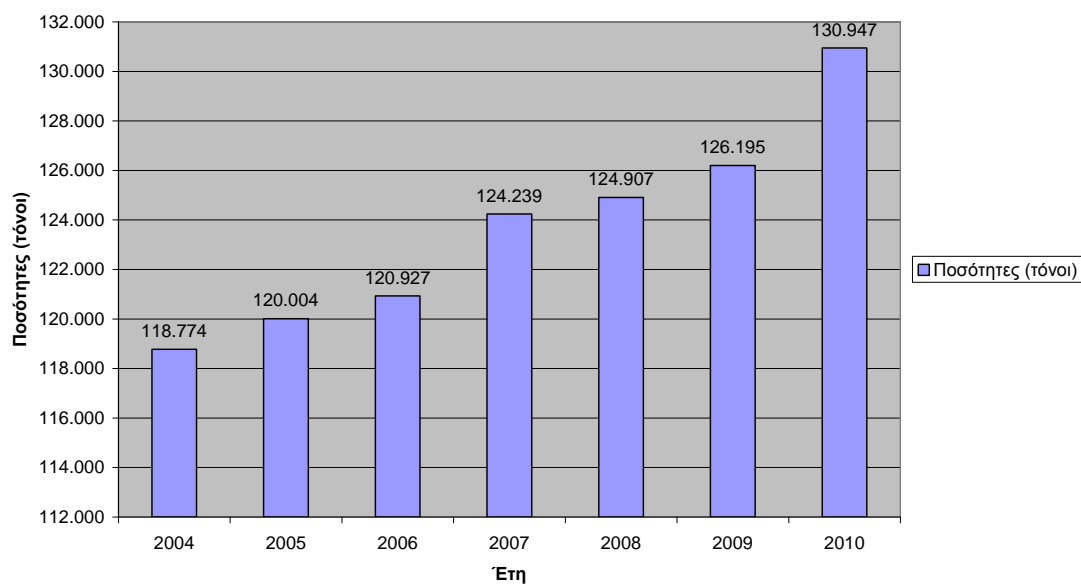
Σύμφωνα με στοιχεία του 2011, ενώ ο αριθμός των αγοραστών τυριού στο Βέλγιο παραμένει σχετικά σταθερός, αυξάνεται η συχνότητα αγορών σε ετήσια βάση, που ανήλθε σε 48,4 φορές το 2011 έναντι 47,4 φορές το 2010. Το 2011 ο μέσος Βέλγος αγόρασε λίγο λιγότερο από 12 κιλά τυριών, ξοδεύοντας 109 €. Στο κατωτέρω γράφημα παρουσιάζουμε την εξέλιξη της μέσης κατά κεφαλήν κατανάλωσης τυριών στο Βέλγιο κατά την περίοδο 2000-2012 (πλην νωπών τυριών).

Κατά κεφαλήν κατανάλωση τυριών στο Βέλγιο (εκτός νωπών τυριών)

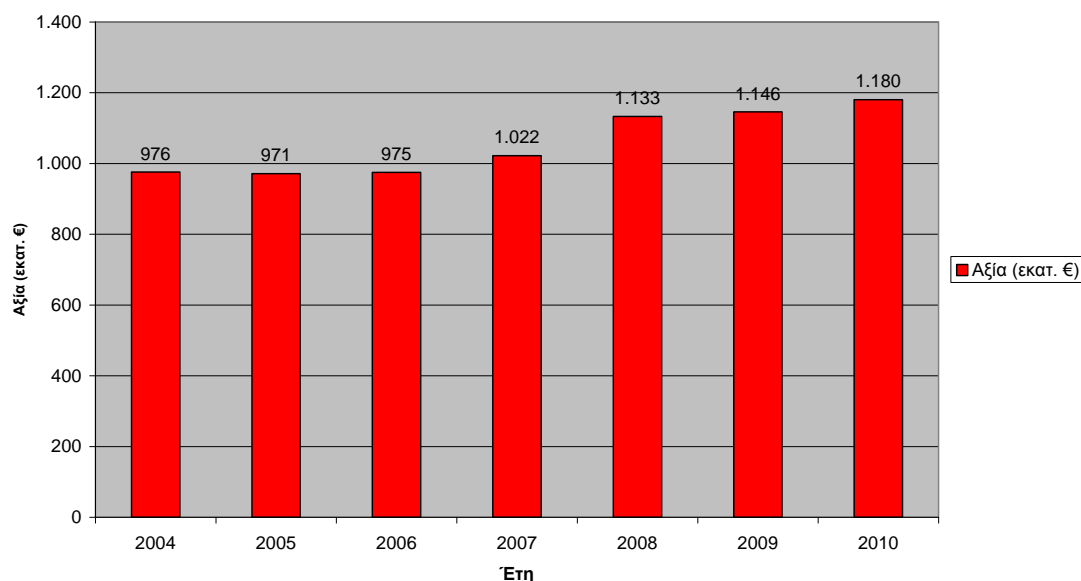

Στα κατωτέρω διαγράμματα βλέπουμε την εξέλιξη της κατανάλωσης τυριών από τα νοικοκυριά στο Βέλγιο σε ποσότητες και αξία, κατά την περίοδο 2004-2010.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΤΥΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΒΕΛΓΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ, 2004-2010

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΤΥΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΒΕΛΓΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ, 2004-2010

Οι προτιμήσεις του βελγικού καταναλωτικού κοινού σε διαφορετικούς τύπους τυριών

Κατά τα στοιχεία έρευνας αγοράς της GfK, πλέον του ημίσεως της αγοράς στο Βέλγιο απαρτίζεται από τα σκληρά τυριά, ενώ ιδιαίτερη πρόοδο παρουσιάζουν οι πωλήσεις των νωπών και των ημίσκληρων τυριών, ενώ το 2012 συνεχίστηκε η άνοδος και των κατηγοριών τυριών πιο περιορισμένης κατανάλωσης, από αιγοπρόβειο γάλα. Τάση που διαπιστώνεται από διάφορες κλαδικές έρευνες αγοράς είναι η ενίσχυση των τυριών από κατσικίσιο γάλα, η οποία προφανώς προκαλεί την βαθμιαία άνοδο της κατηγορίας τυριών από αιγοπρόβειο γάλα, όπου περιλαμβάνεται και η φέτα. Ο βαθμός διείσδυσης του κατσικίσιου τυριού στις βελγικές καταναλωτικές συνήθειες ανέρχεται σε 45% (έναντι 78% των γαλλικών νοικοκυριών που αγοράζουν κατσικίσιο τυρί), με μεγαλύτερη διείσδυση στην περιφέρεια της Βαλλονίας, η οποία είναι εγγύτερα στα γαλλικά καταναλωτικά πρότυπα. Οι μεγάλες γαλακτοκομικές εταιρείες που διαθέτουν κατσικίσιο τυρί στην βελγική αγορά συχνά συσχετίζουν την χρήση του με το ψωμί, ενώ από την πλευρά τους οι καταναλωτές αποκτούν αντίληψη ότι πρόκειται για τυρί με λιγότερα λιπαρά από εκείνο από αγελαδινό γάλα, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό αφού ο μέσος καταναλωτής ευαισθητοποιείται ολοένα και περισσότερο στα ζητήματα υγιεινής διατροφής.

Γενικά πάντως, στην βελγική αγορά κυριαρχούν τα σκληρά, ακολουθούμενα από τα μαλακά και τα λιωμένα τυριά (fromages fondus). Το 2012, σύμφωνα με τα στοιχεία της GfK, το μερίδιο αγοράς των σκληρών τυριών ανερχόταν σε 52,5%, ακολουθούμενο από εκείνα των μαλακών τυριών (18,3%), των λιωμένων τυριών (9,4%) και των ημίσκληρων τυριών (9,4%, που εμφανίζει ανοδική τάση). Πιο μικρά

μερίδια κατέχουν τα νωπά τυριά (μερίδιο 6,9% το 2012, που εμφανίζει διαχρονικά σχετική σταθερότητα), καθώς και τα τυριά από αιγοπρόβειο γάλα (μερίδιο 3,2% το 2012, που εμφανίζει διαχρονικά μικρή αλλά σταθερά ανοδική τάση). Εξαιρετικά μικρό αλλά εξελισσόμενο τμήμα της αγοράς (0,3% το 2012) καλύπτουν τα συσκευασμένα μείγματα διαφορετικών τύπων τυριών, ενώ τα στοιχεία της GfK επισημαίνουν ότι η ανοδική τάση των μεριδίων των ημίσκληρων και αιγοπρόβειων τυριών γίνεται εις βάρος της κατανάλωσης των σκληρών τυριών.

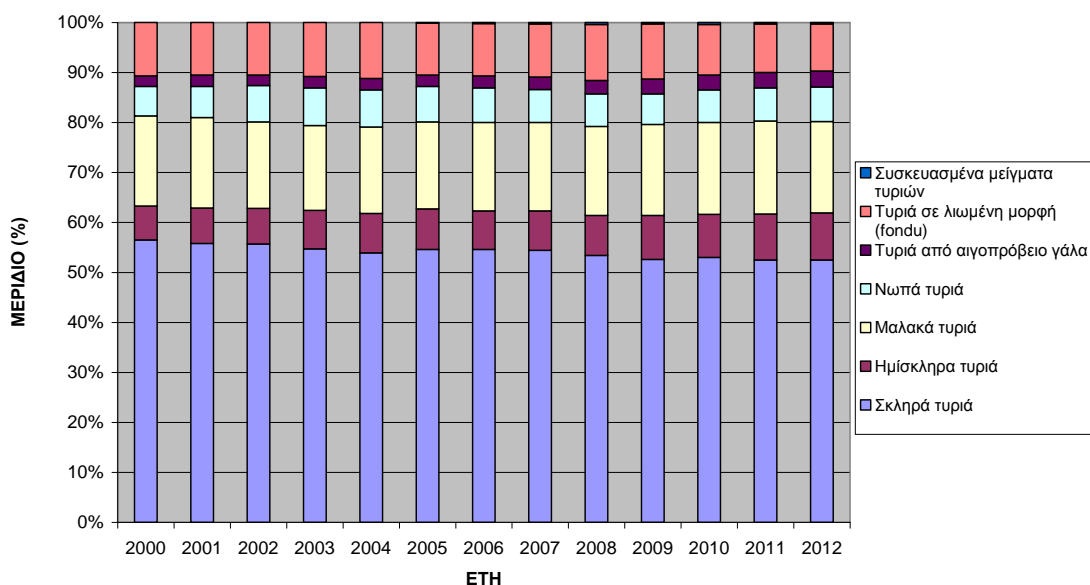
Γενική τάση που διαπιστώνεται από κλαδικές έρευνες που γίνονται σε ετήσια βάση, είναι ότι δεν υπάρχουν ριζικές μεταβολές στις προτιμήσεις του βελγικού καταναλωτικού κοινού όσον αφορά τους διαφορετικούς ανωτέρω τύπους τυριών, εκείνο το οποίο ωστόσο φαίνεται είναι μία αξιόλογη ενίσχυση του μεριδίου των ημίσκληρων τυριών από το 2000 μέχρι το 2012 (συνολικά κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες), και δευτερευόντως των τυριών από αιγοπρόβειο γάλα κατά την ίδια περίοδο (συνολικά κατά 1,2 ποσοστιαίες μονάδες). Αντιθέτως, επισημαίνεται ότι το μερίδιο των νωπών τυριών, που έφθασε σε αρκετά υψηλό επίπεδο το 2003 (7,6%), έχει ακολουθήσει στη συνέχεια πτωτική πορεία –με αυξομειώσεις– και θεωρείται από τους ειδικούς του κλάδου ως μη επιδεχόμενο σημαντικής βελτίωσης στα προσεχή χρόνια, παρά μόνον στον βαθμό που διάφοροι παραγωγοί εισάγουν καινοτόμα προϊόντα ή χρήσεις των νωπών τυριών στην αγορά.

Μία πρόσθετη τάση που διαπιστώνουν οι κλαδικές έρευνες είναι ότι, αρχής γενομένης από την τριετία 2008-2010, τα μερίδια των λιωμένων τυριών, των τυριών σε φέτες, σε κομμάτια και σε συσκευασίες ποικιλιών τυριών (“plats fromagers”) μειώθηκαν, προς όφελος των μεριδίων τριμμένων τυριών, τυριών σε συσκευασίες σνακ ή μικρών ορεκτικών. Γενικά, τρεις αναφέρονται ως οι καθοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν την αγορά τυριού στο Βέλγιο: η συχνότητα αγοράς, οι καινοτομίες στα προϊόντα και την παρουσίασή τους και η παρουσία τοπικών τυριών (σπεσιαλιτέ).

Επίσης, η τάση που φαίνεται από τις έρευνες ότι ισχύει στην βελγική αγορά είναι ότι οι μεγαλύτεροι καταναλωτές τυριού είναι οι εύπορες οικογένειες με παιδιά, που αγοράζουν το 31% περίπου του όγκου πωλήσεων, ενώ αντιπροσωπεύουν το 23% των καταναλωτών. Αυξανόμενη σημασία στην αγορά αποκτούν αρκετά γρήγορα οι εύποροι συνταξιούχοι, τα ζευγάρια χωρίς παιδιά και οι ανύπαντροι νέοι, ενώ, όπως είναι αναμενόμενο, οι οικογένειες και οι συνταξιούχοι με χαμηλά εισοδήματα αγοράζουν λιγότερο τυρί. Τα μαλακά τυριά αγοράζονται περισσότερο από ανύπαντρους νέους και ζευγάρια χωρίς παιδιά, ενώ τα λιωμένα τυριά τυγχάνουν παραδοσιακά της προτίμησης των χαμηλοσυνταξιούχων.

Στο κατωτέρω διάγραμμα παρουσιάζεται η εξέλιξη των μεριδίων αγοράς διαφόρων τύπων τυριών στη βελγική αγορά κατά την περίοδο 2000-2012, σε όγκο πωλήσεών τους, με βάση στοιχεία της GfK.

ΜΕΡΙΔΙΑ ΒΕΛΓΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΥΡΙΩΝ 2000-2012 ΣΕ ΟΓΚΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας της GfK, τα ημίσκληρα τυριά ολοένα κερδίζουν δημοτικότητα στην βελγική αγορά, με κυριότερο εκπρόσωπό τους τα «μοναστικά» τυριά (“fromages d’abbaye”). Αρκετά δημοφιλής είναι και τα τριμμένα τυριά, τα οποία κατά την έρευνα παρουσιάζουν αρκετά καλές προοπτικές μεγέθυνσης των πωλήσεών τους, ιδιαίτερα εφ’ όσον προωθούνται στην αγορά με νέες, καινοτόμες και πρακτικές συσκευασίες και χρήσεις για τους καταναλωτές. Κατά την έρευνα, οι πωλήσεις τριμμένων τυριών βρίσκονται σε άνοδο, τόσο σε αξίες όσο και σε όγκο, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τις ραγδαία εξελισσόμενες εισαγωγές. Το 2012, οι πωλήσεις μειγμάτων τριμμένων τυριών παρουσίασαν άνοδο κατά 9,4% σε όγκο και κατά 9,3% σε αξία.

Επίσης, κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία τάση εισόδου στην αγορά κύματος νέων, ειδικευμένων τυροκομικών προϊόντων με χαρακτήρα “gourmet”, που έχουν καταστήσει το εμπόριο τυριών αρκετά εξειδικευμένο, με σημαντική παρουσία και εξειδικευμένων καταστημάτων. Παρατηρείται επίσης τάση εισόδου και επικράτησης αρκετών τυριών «οικολογικών» μεθόδων παραγωγής, που ανταποκρίνονται στις προτιμήσεις των καταναλωτών για περισσότερο υγιεινά και παραδοσιακά παραγόμενα τρόφιμα. Έμφαση δίνεται από τους Βέλγους καταναλωτές, παρά την οικονομική κρίση, στην υψηλή ποιότητα και την αυθεντικότητα των τυριών, στα συστατικά τους, τις μεθόδους παραγωγής και την προέλευσή τους. Υψηλή ζήτηση υπάρχει επίσης παραδοσιακά στο Βέλγιο για λιωμένα τυριά και τυριά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επάλειψη, αρκετά συχνά με προσθήκη γεύσεων και φυσικών συστατικών. Επίσης, αρκετά συνηθισμένη είναι η προσφορά στο λιαν εμπόριο συλλογών τυριών διαφορετικών τύπων σε ενιαία συσκευασία, που προσελκύουν το ενδιαφέρον των Βέλγων καταναλωτών υπό την προϋπόθεση ότι στην συσκευασία δίνονται οι απαραίτητες πληροφορίες αναφορικά με τα

διαφορετικά είδη τυριών που περιλαμβάνονται σε αυτήν και τα χαρακτηριστικά τους.

Ως γενικές τάσεις στην βελγική αγορά τυριού καταγράφονται αφ' ενός η ολοένα και μεγαλύτερη κατανάλωση εγχώρια παραγόμενων τυριών και τυριών με ειδικά χαρακτηριστικά και φυσικές μεθόδους παραγωγής, και αφ' ετέρου η προτίμηση των καταναλωτών για τυριά σε μορφή και συσκευασίες που είναι εύκολο να χρησιμοποιηθούν. Οι κλαδικές έρευνες δείχνουν διαχρονική τάση μείωσης των μεριδίων αγοράς των "light" τυριών, δηλαδή εκείνων με μειωμένα λιπαρά και άλλες βλαβερές για την υγεία ουσίες, ενώ διαγιγνώσκουν μία σαφή προτίμηση των Βέλγων καταναλωτών για γευστικά τυριά.

Η διαχρονική τάση που εμφανίζεται στη βελγική αγορά ευνοεί σαφώς τα συσκευασμένα τυριά, εις βάρος των τυριών που διατίθενται σε ειδικά τμήματα των λιανεμπορικών αλυσίδων ή καταστημάτων, κόβονται και διατίθενται από ειδικευμένο προσωπικό. Τα συσκευασμένα τυριά αντιπροσωπεύουν το 86% με 90% του συνολικού όγκου πωλήσεων, έναντι μεριδίου μόλις 10% με 14% που κατέχουν τα νωπά, χύδην τυριά, τα οποία μάλιστα εμφανίζουν έντονη πτωτική τάση (8% το 2011). Τούτο ωστόσο δεν σημαίνει ότι οι λιανεμπορικές αλυσίδες και τα κανάλια διανομής αμελούν τα ειδικά τμήματα χύδην τυριών, καθώς αυτά δίνουν στον καταναλωτή μία αίσθηση καλύτερης ποιότητας και βεβαίως ενασχόλησης του ειδικευμένου προσωπικού μαζί του, παροχής βοήθειας κατά την επιλογή κλπ. Κάτι άλλο που επισημαίνεται στις κλαδικές έρευνες είναι η σημαντικότητα της καλής σήμανσης των συσκευασμένων τυριών, όπου θα πρέπει να τονίζεται η αυθεντικότητα, ενδεχόμενες υγιεινές ιδιότητες ή οικολογικές μέθοδοι παραγωγής κλπ.

Αρκετά σημαντική τάση που έχει καταγραφεί από τον κλαδικό Τύπο είναι επίσης η σταδιακή εγκατάλειψη ορισμένων τύπων πολύ ειδικών gourmet τυριών, όπως τα μαλακά τυριά με κρούστα, τα οποία βάζουν τον καταναλωτή σε μία διαδικασία αφαίρεσης της κρούστας (παρά το γεγονός ότι αυτή είναι συνήθως πλυμένη), γεγονός που προφανώς δεν αρέσει σε κάποιους καταναλωτές με περιορισμένο χρόνο, ενώ επίσης αυξάνει εμμέσως την τιμή ανά κιλό του βρώσιμου τελικά τυριού. Ο κλαδικός Τύπος διαπιστώνει επίσης μία διαχρονική –εντυπωσιακή κατά την εκτίμησή του– άνοδο των τυριών από κατσικίσιο γάλα, ενώ τα σκληρά τυριά, παρά το γεγονός ότι το μερίδιό τους έχει μειωθεί ελαφρώς την τελευταία δωδεκαετία, παραμένουν μακράν η πρώτη κατηγορία στις προτιμήσεις των Βέλγων καταναλωτών, και ιδιαίτερα τα σκληρά τυριά κομμένα σε φέτες.

Σύμφωνα με άλλη κατηγοριοποίηση που έχει δημοσιεύσει ο κλαδικός Τύπος, με βάση στοιχεία του 2011 (Σεπτέμβριος), τα σκληρά τυριά εμφανίζονται να κατέχουν μερίδιο 61,1% του όγκου πωλήσεων, ακολουθούμενα από τα νωπά (με μερίδιο 15%), τα λιωμένα (με μερίδιο 10,15%), τα μαλακά (με μερίδιο 9,1%), τα τυριά από κατσικίσιο γάλα (με μερίδιο 2,6%), τα «μπλε» τυριά (με μερίδιο 0,1%) και τα «ζεστά» τυριά (με μερίδιο 0,07%). Οι μεγαλύτερες αυξήσεις μεριδίων με βάση αυτήν την κατηγοριοποίηση που σημειώθηκαν μεταξύ 2010 και 2011 αφορούσαν τα

νωπά τυριά (+7,7%), τα «ζεστά» τυριά (+7,3%), τα τυριά από κατσικίσιο γάλα (+6,2%), λιγότερο τα σκληρά τυριά (+2,5%), ενώ μειώσεις είχαν τα μερίδια των λιωμένων και των μαλακών τυριών (-0,7%), καθώς και των «μπλε» τυριών (-2,1%).

Επίσης, σύμφωνα με κατηγοριοποίηση των τυριών που αγοράζονται στην βελγική αγορά ανάλογα με την χρήση τους (στοιχεία αρχών του 2011 για το 2010), τα τυριά που σερβίρονται σε πιατέλα κατέχουν μερίδιο 13,8% (έναντι 13,9% το 2006), εκείνα που σερβίρονται ως ζεστά γεύματα μερίδιο 2,5% (έναντι 2,3% το 2006), τα τυριά που χρησιμοποιούνται στην μαγειρική μερίδιο 21,2% (έναντι 18,5% το 2006), τα τυριά σε μεγάλα κομμάτια μερίδιο 13,9% (έναντι 16,9% το 2006), τα ορεκτικά τυριά μερίδιο 1,3% (έναντι 1,1% το 2006), τα σνακ μερίδιο 1,6% (έναντι 1,2% το 2006), τα τυριά που σερβίρονται ως συνοδευτικά γευμάτων μερίδιο 13,7% (έναντι 14% το 2006), και τέλος τα τυριά προς επάλειψη μερίδιο 32% (έναντι 32,1% το 2006).

Στοιχεία της εταιρείας δημοσκοπήσεων και ερευνών αγοράς Nielsen του πρώτου τριμήνου του 2011 εμφανίζουν την ακόλουθη εικόνα όσον αφορά τις πωλήσεις τυριών ανάλογα με την χρήση τους: τυριά προς επάλειψη μερίδιο 31,5% (+6,5% έναντι πρώτου τριμήνου 2010), μαγειρικά τυριά μερίδιο 25,8% (+7,2%), τυριά νωπά και κατσικίσια συνοδευτικά γευμάτων μερίδιο 8% (+6%), τυριά λιωμένα συνοδευτικά γευμάτων μερίδιο 6,6% (-3,5%), τυριά σε μεγάλα κομμάτια μερίδιο 10,6% (-2,9%), τυριά σε πιατέλα μερίδιο 11,2% (+1,6%), τυριά ζεστών γευμάτων μερίδιο 2,8% (+3,1%), ορεκτικά τυριά μερίδιο 2,3% (+4,8%) και τυριά σνακ μερίδιο 1,2% (-3,2%).

Στο Βέλγιο, η αγορά –πέραν των βελγικών τυριών- φαίνεται να κυριαρχείται σε σημαντικό βαθμό από τα γαλλικά τυριά, με έντονη ωστόσο τάση ενίσχυσης των ιταλικών και των βρετανικών τυριών.

Προτίμηση για βελγικά τυριά και διαφοροποιήσεις της ζήτησης για διαφορετικούς τύπους τυριών μεταξύ των βελγικών περιφερειών

Σύμφωνα με τα στοιχεία, τα εγχώρια παραγόμενα τυριά εξακολούθησαν το 2012 την ανοδική τους τάση στη βελγική αγορά με μερίδιο αγοράς στο 18,2% κατ' όγκο και 21,4% σε αξία, και ιδιαίτερα ενισχυμένο μερίδιο στο βόρειο τμήμα της χώρας.

Σημειώνεται ότι με βάση στοιχεία της GfK έτους 2010, η μεγέθυνση της παρουσίας βελγικών τυριών στην αγορά ήταν της τάξεως του 13,8% σε όγκο και 9,9% σε αξία, ενώ το μερίδιο αγοράς τους σημείωσε άνοδο κατά 23% κατ' όγκο και 25,4% σε αξία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της GfK, οι αντίστοιχες αυξήσεις των μεριδίων των βελγικών τυριών το 2007 είχαν ανέλθει σε 18,4% και 20,8%. Ο δε βαθμός διείσδυσης των βελγικών τυριών στην αγορά ανερχόταν –με βάση τα στοιχεία 2010- σε 91%. Επίσης, η μέση συχνότητα αγοράς σημείωσε το 2010 άνοδο στις 13,7, από 12,6 φορές τον χρόνο. Το 2012, το 87% των Βέλγων καταναλωτών αγόρασε τυριά βελγικής προέλευσης, με την συχνότητα αγορών να ανέρχεται σε 11,5 φορές σε ετήσια βάση.

Σύμφωνα με ενδείξεις των καταναλωτικών τάσεων που κατέγραψε η GfK, ο μέσος κάτοικος της Βαλλονίας αγοράζει και καταναλώνει περισσότερο τυρί από ότι ο Φλαμανδός (με βάση στοιχεία του 2012, ο μέσος Βαλλόνος κατανάλωσε συνολικά 3,4 κιλά και ο μέσος κάτοικος Βρυξελλών 2,5 κιλά περισσότερα από τον μέσο Φλαμανδό, ο οποίος κατανάλωσε 10,8 κιλά τυριών), ωστόσο ο μέσος Φλαμανδός καταναλώνει περισσότερο εγχώρια τυριά.

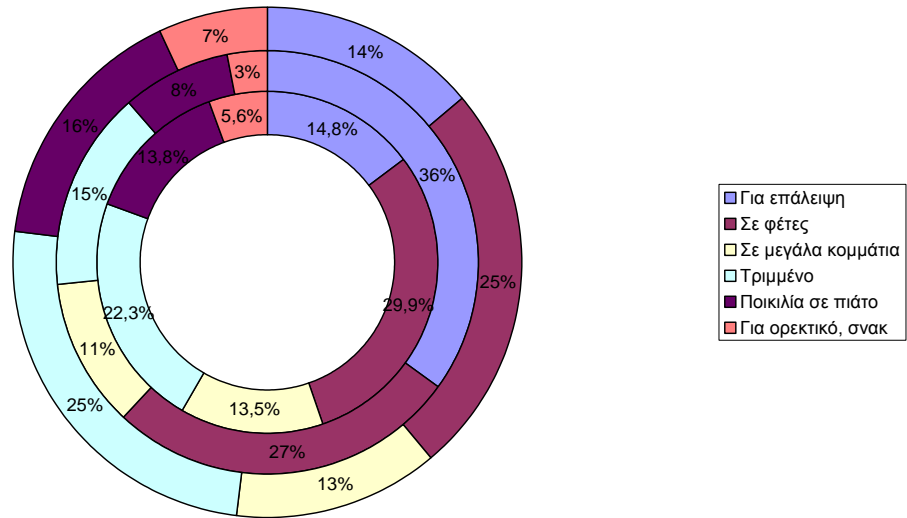
Το 2012, τα βελγικά τυριά κατείχαν μερίδιο σε όγκο 21,3% στην Φλάνδρα (έναντι 21,2% το 2011) και 25% σε αξία, έναντι μεριδίου 15% σε όγκο και 18% σε αξία που κατείχαν στην Βαλλονία. Τα βελγικά τυριά κατέχουν το σημαντικότερο μερίδιο αγοράς στον υποκλάδο των ημίσκληρων τυριών, με το 60% των αγοραζόμενων τυριών να είναι βελγικής προέλευσης. Στα μαλακά τυριά, το μερίδιο των εγχώρια παραγόμενων πέφτει μόλις στο 5% της αγοράς.

Στην Φλάνδρα, τα σκληρά τυριά κατέχουν το 58% του συνολικού όγκου πωλήσεων, ενώ τα μαλακά το 15%. Στις Βρυξέλλες και στην Βαλλονία οι καταναλωτές προτιμούν επίσης τα σκληρά τυριά (μερίδιο 48%) και λιγότερο τα μαλακά (μερίδιο 23%).

Σύμφωνα με τις κλαδικές έρευνες, ο μέσος Φλαμανδός καταναλωτής προσανατολίζεται σταθερά προς τα τυριά κομμένα σε φέτες, τα οποία τα γεύεται συνήθως μαζί με, ή τα αλείφει σε φέτες ψωμιού. Στην Βαλλονία αλλά και στις Βρυξέλλες, η κατανάλωση τυριών είναι περισσότερο διαφοροποιημένη και λιγότερο στερεότυπη από ότι στην Φλάνδρα. Ο μέσος γαλλόφωνος καταναλωτής προτιμά τις ποικιλίες τυριών σε πιάτο, οι οποίες συνήθως περιλαμβάνουν Camembert, Brie, τυριά με σκληρό εξωτερικό περίβλημα, μαλακά τυριά από κατσικίσιο γάλα κ.α.). Ταυτόχρονα, ο μέσος κάτοικος του βελγικού Νότου είναι περισσότερο δεκτικός στα καινούρια, niche προϊόντα και τάσεις της αγοράς (λ.χ. στα τυριά σνακ), στις ποικιλίες τυριών και στις συσκευασίες μαγειρικής / γαστρονομικής χρήσης, καθώς και στα προϊόντα σε συσκευασίες ευκολίας (τριμμένα τυριά). Το αποτέλεσμα είναι η μεγαλύτερη κατανάλωση τυριών ανά νοικοκυριό στον βελγικό Νότο (περίπου 31 κιλά), έναντι εκείνης στον Βορρά (26 κιλά).

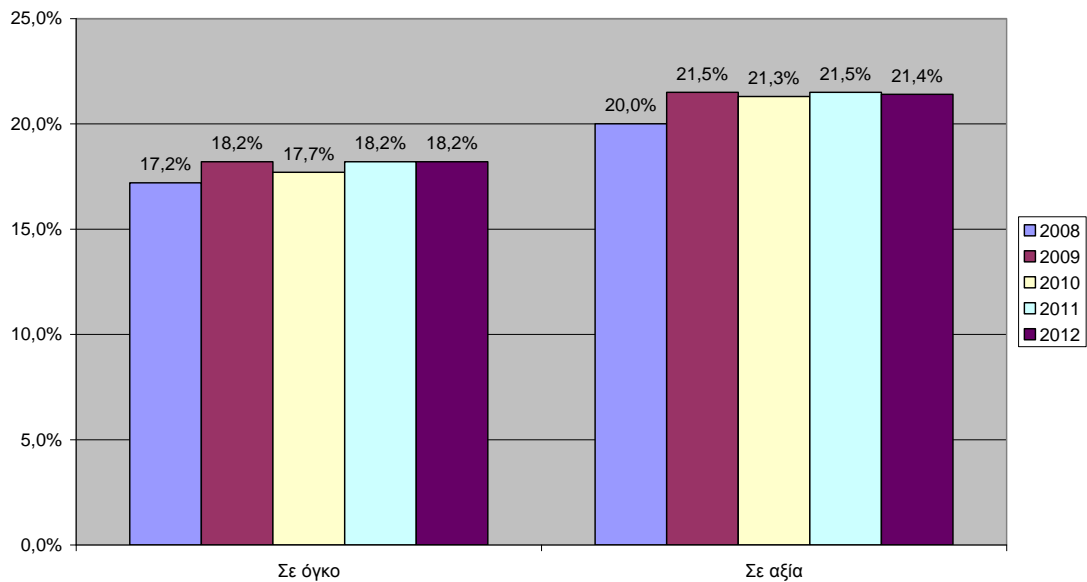
Στο κατωτέρω διάγραμμα διακρίνουμε τις προτιμήσεις των Βέλγων καταναλωτών όσον αφορά τις διαφορετικές χρήσεις του τυριού κατά περιφέρεια και για το σύνολο της βελγικής αγοράς, με βάση στοιχεία του 2010. Σημειώνουμε ότι ο εξωτερικός κύκλος αντιπροσωπεύει τις Βρυξέλλες και την Βαλλονία, ο ενδιάμεσος την Φλάνδρα και ο εσωτερικός την συνολική βελγική αγορά.

ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΝ ΤΥΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΒΕΛΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ

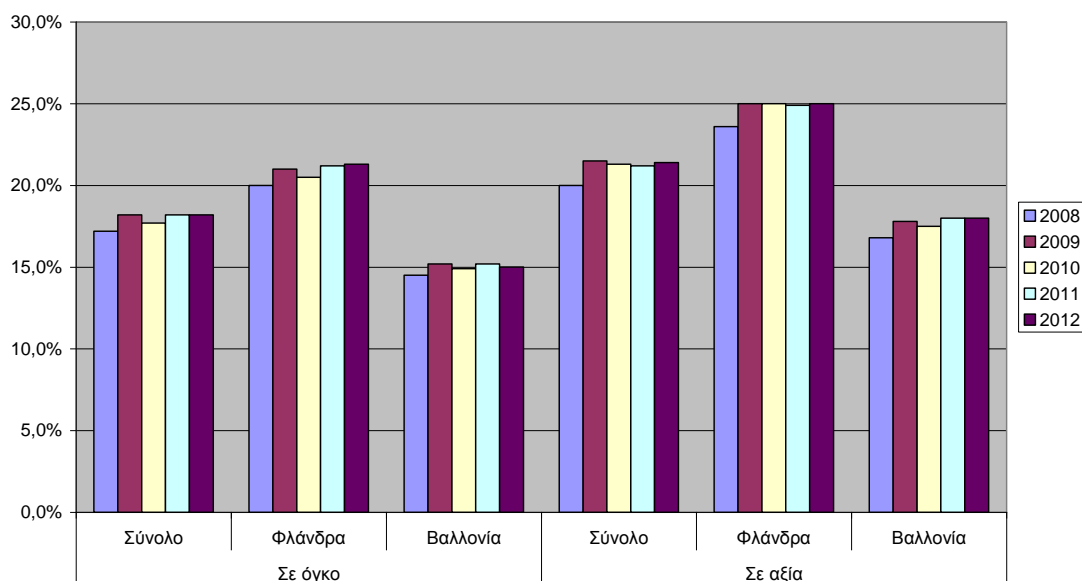
Στο κατωτέρω γράφημα παρουσιάζεται η εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των τυριών βελγικής προέλευσης στην βελγική αγορά κατά την πενταετία 2008-2012.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΤΥΡΙΩΝ 2008-2012

Στο κατωτέρω γράφημα παρουσιάζεται η εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των τυριών βελγικής προέλευσης στο σύνολο της βελγικής αγοράς, αλλά και κατά περιφέρεια, κατά την πενταετία 2008-2012.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Οι καταναλωτικές τάσεις στο Βέλγιο δείχνουν ότι ο μέσος Βέλγος καταναλωτής προσανατολίζεται προς τυριά –και γενικότερα αγροτικά προϊόντα- παραγωγής της περιοχής του, τόσο λόγω «οικολογικών» ανησυχιών, όσο και τάσης στήριξης της τοπικής παραγωγής και αγροτικής οικονομίας. Ένας πρόσθετος λόγος είναι ότι υπάρχει αρκετά ισχυρή εικόνα ποιότητας και ασφάλειας των βελγικών τυριών, ως αποτέλεσμα έντονων διαφημιστικών εκστρατειών υπέρ των βελγικών τυριών, ιδιαίτερα στην περιφέρεια της Φλάνδρας.

Οι κυριότερες τάσεις που εμφανίζει η βελγική αγορά τυριών

Κατωτέρω συνοψίζουμε τις κύριες τάσεις που καταγράφονται στην βελγική αγορά τυριών, υπό μορφή σημείων:

- ✚ Σημειώνεται υπεροχή των συσκευασμένων τυριών και των τυριών που διατίθενται μέσω των δικτύων μεγάλης διανομής
- ✚ Το τμήμα της αγοράς τυριών κομμένων σε φέτες παρουσιάζει αρκετές καινοτόμες τάσεις και προϊόντα, καθώς βελτιώνονται διαρκώς οι τεχνικές κοπής
- ✚ Υπάρχει αυξανόμενη επιτήδευση και εξειδίκευση των προσφερόμενων συσκευασιών, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική χρηστικότητα
- ✚ Υπάρχει διαρκής και διαχρονική αύξηση και ενίσχυση του μεριδίου των τυριών βελγικής προέλευσης στην αγορά
- ✚ Υπάρχει ενίσχυση μεριδίων των συσκευασιών τυριών χρήσεων σνακ και ορεκτικών, καθώς οι χρήσεις αυτές πολλαπλασιάζουν τις ευκαιρίες προσφοράς και κατανάλωσης αυτών των τυριών
- ✚ Σε διαρκή άνοδο βρίσκονται τα ημίσκληρα τυριά
- ✚ Υπάρχει ενίσχυση των μεριδίων των τυριών για μαγειρικές / γαστρονομικές χρήσεις, κυρίως προς όφελος των τριμμένων

τυριών, αλλά και «εξωτικών» όπως χαρακτηρίζονται τυριών, όπως η φέτα, η Mozzarella και το Mascarpone.

- ✚ Σημειώνεται το μικρό αλλά με δυναμικές προοπτικές μερίδιο των τυριών από κατσικίσιο γάλα
- ✚ Σημειώνεται ενίσχυση των διαφορετικών χρήσεων τυριών ανάλογα με την εποχή.

3(γ) Τα κανάλια διανομής

Τα καταστήματα μεγάλων επιφανειών κατέχουν το 91% του λιανεμπορίου τυριών στο Βέλγιο. Η γκάμα των προσφερόμενων τυριών ποικίλλει ανάλογα με είδος του καναλιού διανομής. Στις αλυσίδες hard discount, ο καταναλωτής απαντά περισσότερο σκληρά και λιωμένα τυριά. Στις λιανεμπορικές αλυσίδες ευρείας διανομής (DIS 1, όπου περιλαμβάνονται τα καταστήματα όλων των τύπων των αλυσίδων Carrefour, Delhaize, Colruyt, Makro, Cora, Match και Champion), η έρευνα της GfK δείχνει ότι «υπερεκπροσωπούνται» τα μαλακά και τα νωπά τυριά. Επίσης, για τα τυριά από αιγοπρόβειο γάλα είναι σημαντικότερα τα κανάλια διανομής των λαϊκών αγορών, των αγροτικών αγορών και των αγροκτημάτων, από ότι τα κανάλια ευρείας διανομής.

Στον υποκλάδο των βελγικών τυριών, το μερίδιο των αλυσίδων hard discount (21%) είναι λιγότερο σημαντικό από ότι συνολικά για τα τυριά. Ηγέτης της αγοράς όσον αφορά τα κανάλια διανομής για τα βελγικά τυριά είναι οι αλυσίδες ευρείας διανομής (μερίδιο πλησίον του 50%). Εξάλλου, τα συνοικιακά καταστήματα ευκολίας των μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων αποτελούν κανάλι ευρέως αναπτυσσόμενο όσον αφορά τα βελγικά τυριά.

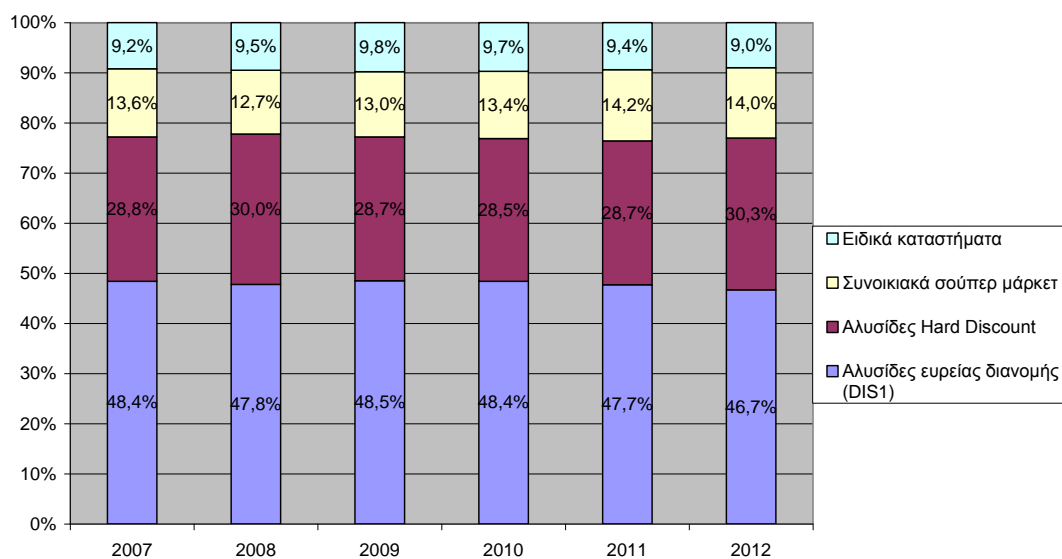
Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύθηκαν στον βελγικό κλαδικό Τύπο τροφίμων και ποτών, το 2011 αποτέλεσε την χρονιά επιστροφής στο προσκήνιο των αλυσίδων hard discount, ενώ τα προηγούμενα χρόνια οι εκπτώτικες αλυσίδες έχαναν έδαφος και μερίδια αγοράς όσον αφορά τα τυριά.

Μία βασική διαπίστωση της έρευνας της GfK είναι ότι η οικονομική κρίση έχει κατά τα τελευταία χρόνια στρέψει τους Βέλγους καταναλωτές στις εκπτώτικες αλυσίδες, και μάλιστα στις αλυσίδες “hard discount”, οι οποίες αντιπροσωπεύουν λίγο παραπάνω από το 30% του λιανεμπορίου τυριών, ενώ το κλασικό σούπερ μάρκετ παραμένει βεβαίως στην κορυφή με μερίδιο 46,7%. Τα συνοικιακά καταστήματα ευκολίας των λιανεμπορικών αλυσίδων έχουν μερίδιο 14% στις πωλήσεις τυριών.

Όσον αφορά το λιανεμπόριο βελγικών τυριών, οι αλυσίδες “hard discount” πλησιάζουν το 21% της αγοράς, μερίδιο κατώτερο του 30% που έχουν συνολικά στο λιανεμπόριο τυριών, ωστόσο μερίδιο το οποίο αναπτύσσεται ταχύτατα εις βάρος του ηγέτη της αγοράς, που είναι το παραδοσιακό σούπερ μάρκετ.

Στο παρακάτω γράφημα παρουσιάζεται η εξέλιξη των μεριδίων που κατέχουν τα κανάλια διανομής στον όγκο πωλήσεων τυριών στο Βέλγιο κατά την τελευταία εξαετία (2007-2012).

**ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΣΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΥΡΙΟΥ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ
(ΣΕ ΟΓΚΟ)**

Σύμφωνα με στοιχεία έρευνας της AC Nielsen, αν και τόσο τα καταστήματα σούπερ μάρκετ όσο και –ακόμη περισσότερο– τα μικρότερα ανεξάρτητα καταστήματα και τα συνοικιακά καταστήματα ευκολίας αφιερώνουν σημαντικό χώρο σε εξειδικευμένα τμήματα κοπής και διάθεσης τυριών (τμήμα delicatessen), τα τμήματα που διαθέτουν συσκευασμένα τυριά αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στα καταστήματα του λιανεμπορίου. Παράλληλα βεβαίως, με περίπου 450 διαφορετικές μάρκες τυριού σε 9 μέτρα διαδρόμου μεγάλου λιανεμπορικού καταστήματος, αντιλαμβάνεται κανείς ότι ο ανταγωνισμός προκειμένου να διασφαλιστεί η παρουσία και η βιωσιμότητα της παρουσίας ενός τυριού στο ράφι του βελγικού σούπερ μάρκετ είναι εξαιρετικά μεγάλος και διαρκής και απαιτεί καλό μείγμα μάρκετινγκ και σήμανσης / συσκευασίας, τιμολογιακής πολιτικής και συνέπειας στην ποιότητα και στις παραδόσεις. Η πτώση που έχει καταγραφεί στην χρήση από τους καταναλωτές των υπηρεσιών των εξειδικευμένων τμημάτων τυριών στα λιανεμπορικά καταστήματα σχετίζεται βασικά με τρεις παράγοντες: ο πρώτος αφορά τον χρόνο που απαιτείται να περιμένει κάποιος για να εξυπηρετηθεί, ο δεύτερος οι κατά κανόνα υψηλότερες τιμές, αλλά και η προσφορά τυριών σε μεγάλες ποσότητες που είναι δύσκολα διαχειρίσιμες από τον μέσο καταναλωτή, και τέλος, το ελλιπώς καταρτισμένο προσωπικό. Για να επιλύσουν τα ανωτέρω προβλήματα, ορισμένες γαλακτοκομικές εταιρείες και λιανεμπορικές αλυσίδες έχουν αναπτύξει νέες ιδέες για τον τρόπο παρουσίασης των προσφερόμενων τυριών και διάθεσής τους στον καταναλωτή. Μεταξύ αυτών, η δυνατότητα του πελάτη να επιλέγει μόνος του το είδος τυριού που θα αγοράσει (αφού προηγουμένως το προσωπικό έχει προετοιμάσει / κόψει και προσσκευάσει κεφάλια τυριών σε μικρότερα κομμάτια), ή εναλλακτικά να συμβουλευτείται το προσωπικό, καθώς και η αντικατάσταση

του παραδοσιακού πάγκου-βιτρίνας όπου τα προϊόντα εκτίθενται, το προσωπικό βρίσκεται πίσω από τον πάγκο και ο πελάτης από την έξω πλευρά, με τον πάγκο που είναι ανοικτός στον πελάτη, και το προσωπικό βρίσκεται δίπλα του, έξω από τον πάγκο, συμβουλευοντας και καθοδηγώντας τον πελάτη εφ' όσον αυτός το ζητήσει. Επίσης, αρκετοί παραγωγοί και λιανέμποροι τυριών επιχειρούν να διαφοροποιούν μέσα στα καταστήματα τα προσφερόμενα τυριά ανάλογα με την χρήση τους (για μαγείρεμα, για ανακάλυψη νέων γεύσεων, ή για προσφορά στο πιάτο / γευσιγνωσία).

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΒΕΛΓΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Το μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών τυριών στις συνολικές εισαγωγές του Βελγίου διαμορφώνεται σε 0,38% το 2012 (έναντι 0,41% το 2011), σε μια βελγική αγορά η οποία εύλογα κυριαρχείται –πέραν της αξιόλογης παραγωγής ποικιλίας εγχώριων τυριών- από εισαγόμενα τυριά γειτονικών προελεύσεων, κυρίως Γαλλίας, Ολλανδίας και Γερμανίας. Η επέκταση του υφιστάμενου μεριδίου θα απαιτήσει μεγαλύτερη, περισσότερο συντονισμένη και στοχευμένη από πλευράς Ελλήνων εξαγωγέων προσπάθεια. Το γεγονός ότι το εμπόριο με τα κράτη μέλη της Ε.Ε. είναι απαλλαγμένο από εισαγωγικές διαδικασίες, δασμολογικά, μη δασμολογικά και άλλα τεχνικά εμπόδια, κάνει πολλούς να θεωρούν ότι το ενδοκοινοτικό εμπόριο κινείται περίπου αυτόματα. Τούτο σαφώς δεν αληθεύει, διότι οι αναπτυγμένες και οργανωμένες αγορές της Δ. Ευρώπης, μεταξύ των οποίων το Βέλγιο, απαιτούν συνεπή και συνεχή παρουσία, αφοσίωση στην επίτευξη της στοχευμένης προσπάθειας και αφιέρωση πόρων προκειμένου να τοποθετηθούν κατάλληλα τα εξαγόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες. Η επίτευξη οικονομιών κλίμακας, η προσήλωση στην τήρηση διαδικασιών και προδιαγραφών και ο έντονος ανταγωνισμός είναι το τρίπτυχο που χαρακτηρίζει τις δυτικοευρωπαϊκές αγορές και βέβαια το Βέλγιο.

Από την μελέτη των γενικών τάσεων που εμφανίζουν οι ελληνικές εξαγωγές την τελευταία εξαετία, θεωρούμε κατ' αρχάς ότι τα ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά, έχουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές στην αγορά του Βελγίου, καθώς το βελγικό καταναλωτικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την εικόνα τους, τις γευστικές τους ιδιότητες και την ποιότητά τους, κυρίως εξαιτίας του ισχυρού βελγικού τουριστικού ρεύματος προς την χώρα μας, αλλά και της έντονης παρουσίας ελληνικού ομογενειακού στοιχείου στο Βέλγιο. Από τις κατηγορίες τροφίμων και ποτών, σε αξιόλογα επίπεδα κινούνται κατά την υπό εξέταση περίοδο τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Θα πρέπει να στοχεύσουμε σε αύξηση του μεριδίου μας σε προϊόντα συστατικά του καλαθιού μεσογειακής διατροφής, όπως των κρασιών, του ελαιολάδου και

των ελιών, των τυριών και γαλακτοκομικών, καθώς και των βιολογικών προϊόντων.

Τα ελληνικά τυριά διατίθενται στο Βέλγιο κυρίως μέσω του παραδοσιακού καναλιού διανομής των αγοραστών-εισαγωγέων ελληνικών τροφίμων και ποτών, οι οποίοι εν συνεχεία τροφοδοτούν εστιατόρια, κυρίως ελληνικής κουζίνας. Ελληνικά τυριά, κυρίως φέτα, διατίθενται σε ορισμένα καταστήματα μεγάλης επιφάνειας, ενώ οι περισσότερες μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες διαθέτουν ελληνική φέτα με δική τους ετικέτα (private label). Αρκετές είναι εξάλλου οι περιπτώσεις κατάχρησης της προστατευόμενης ονομασίας «φέτα» από προϊόντα μη ελληνικής προέλευσης, τις οποίες το Γραφείο μας καταγγέλλει στις βελγικές αρχές με αποτέλεσμα την –προσωρινή έστω- συμμόρφωση των παραβατών με την σχετική κοινοτική νομοθεσία. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι έχουμε εντοπίσει περιπτώσεις όπου εξάγεται ελληνική φέτα χύδην σε κάποια άλλη κοινοτική χώρα, συσκευάζεται εκεί με ελλιπή σήμανση περί ελληνικής ΠΟΠ και διατίθεται –και στην βελγική αγορά- με ετικέτες που ουδεμία σχέση έχουν με το περιεχόμενο, ελληνικής προέλευσης προϊόν.

Κατά την άποψή μας, τα ελληνικά τυριά, και κυρίως η φέτα, θα πρέπει να εκμεταλλευθούν την ανοδική τάση που παρουσιάζει στην βελγική αγορά η κατανάλωση τυριών από αιγοπρόβειο γάλα, ενώ θα πρέπει και άλλα εξαιρετικά γευστικά ελληνικά τυριά αιγοπρόβειας ή άλλης προέλευσης να αρχίσουν να γίνονται γνωστά στους Βέλγους καταναλωτές, αρκετοί από τους οποίους ενδεχομένως τα έχουν γευθεί επισκεπτόμενοι την χώρα μας για τις διακοπές τους. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στα συσκευασμένα τυριά, τα οποία έχουν κατακτήσει την βελγική αγορά, ωστόσο θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ο ανταγωνισμός για είσοδο προϊόντων στις μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες είναι εξαιρετικά μεγάλος, καθώς αυτές κυριολεκτικά «σφύζουν» από γαλακτοκομικά και τυριά, ενώ και ο παράγοντας της τιμής παίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο προκειμένου να τοποθετηθεί κάποιο προϊόν στα ράφια των σούπερ μάρκετ. Και βέβαια υπάρχουν πάντοτε και άλλοι παράγοντες που δυσχεραίνουν την πρόσβαση στις μεγάλες αλυσίδες, όπως entrance fees, δοκιμαστικές περιόδους κλπ. Μία ενδεχομένως εναλλακτική για ορισμένους Έλληνες εξαγωγείς θα ήταν οι εκπτώτικες αλυσίδες (hard discount), και εκεί ωστόσο ο ανταγωνισμός είναι βέβαια σημαντικός. Θετικό παράγοντα για την ενίσχυση των ελληνικών τυριών και γαλακτοκομικών θεωρούμε την κατά το τελευταίο διάστημα έντονη δραστηριοποίηση νέων ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο, ορισμένα από τα οποία λειτουργούν και ως εκθετήρια ελληνικών τροφίμων και ποτών, και στον βαθμό που γίνονται γνωστά πέραν του ελληνικού κοινού, μπορούν να βοηθήσουν στο να γίνουν τα ελληνικά προϊόντα περισσότερο γνωστά στο βελγικό κοινό.

Σωστό μείγμα καλής τιμής, στοχευμένης διαφήμισης και μικρών προωθητικών δράσεων προς το βελγικό καταναλωτικό κοινό, θα βοηθήσουν το ελληνικό τυρί να εδραιώσει και επεκτείνει την θέση του στην βελγική αγορά. Είναι γεγονός ότι καθώς φαίνεται από τα στατιστικά στοιχεία, η βελγική αγορά είναι προς το παρόν μικρή από πλευράς

προτιμήσεων των καταναλωτών για τους διάφορους τύπους ελληνικών τυριών. Για παράδειγμα, οι συνολικές εισαγωγές φέτας, όπως εμφανίζονται στα βελγικά στατιστικά, ανήλθαν το 2012 σε μόλις 6,91 εκατ. €. Θα πρέπει συνεπώς να επιχειρήσουμε να μεγαλώσουμε την αγορά αυτή και να εκπαιδεύσουμε τους Βέλγους καταναλωτές, ώστε να προσανατολιστούν και προς ελληνικά τυριά.

Θα πρέπει εξάλλου να υλοποιηθούν νέες μέθοδοι προσέγγισης αγοραστών-πελατών και να δημιουργηθούν συνέργειες με φορείς προώθησης των εξαγωγών, του τουρισμού, του πολιτισμού και της γαστρονομίας. Στόχος μας πρέπει να είναι η ανάδειξη των στοιχείων εκείνων που διαφοροποιούν τα ελληνικά τυριά από τα προϊόντα του ανταγωνισμού, και αυτό μέσω μίας συνεχούς παρακολούθησης των τάσεων της αγοράς, συμμετοχών σε εμπορικές εκδηλώσεις, επαναλαμβανόμενων εξειδικευμένων παρουσιάσεων σε συνεργασία με διαιτολόγους / διατροφολόγους, γενικών παρουσιάσεων προβολής για προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ, εκδηλώσεων γαστρονομικής προβολής.

Δράσεις που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν θα περιελάμβαναν προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα (καθώς θυμόμαστε, μια τέτοια προσπάθεια έγινε προ διετίας στο πλαίσιο του 3^{ου} Φεστιβάλ Ελληνικού Γάλακτος και Τυριού, 21-23.10.2011), οργάνωση εργαστηρίων γαστρονομίας στο Βέλγιο, οργάνωση γευσιγνωσιών, συστηματική συμμετοχή Ελλήνων παραγωγών-εξαγωγέων τυριών και γαλακτοκομικών σε επιχειρηματικές αποστολές που πραγματοποιούνται στο Βέλγιο, μικρές αλλά επαναλαμβανόμενες δράσεις αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών τυριών με δημοσιεύσεις σε περιοδικά, αφίσες και promotion επιλεγμένων ελληνικών τυριών σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, στήριξη των ελληνικών γαλακτοκομικών προϊόντων στα ελληνικά –και κυρίως στα μη ελληνικά και στα βελγικά- εστιατόρια.

5. ΠΙΝΑΚΕΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ & ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2012 ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΒΕΛΓΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012 (ΒΕΛΓΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2012

Βελγικές εισαγωγές τυριών 2007-2012 (κωδικοί δασμολογίου με εισαγωγές άνω του 1 εκατ. € το 2012, εκτός από προϊόντα ελληνικού ενδιαφέροντος)

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
04061020	Νωπό τυρί μη ωρμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά <=40%	108.480.963	111.666.360	108.037.450	112.175.599	111.517.238	124.374.125
04061080	Νωπό τυρί μη ωρμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά >40%	18.745.838	23.485.913	26.953.564	26.479.739	29.257.876	29.166.223
04062090	Τυρί τριμμένο ή σε σκόνη	55.351.142	61.905.539	65.940.870	69.798.567	85.317.870	82.703.697
04063010	Κατεργασμένο τυρί από έμμενταλ / γραβιέρα	3.167.099	3.097.237	3.700.715	4.822.150	4.625.035	3.947.606
04063031	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36%	33.032.764	39.303.811	40.629.694	37.744.881	44.065.979	43.402.032
04063039	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36% (>48% κ.β.ξ.υ.)*	37.195.511	39.023.435	36.620.871	41.039.918	35.210.688	35.902.101
04064010	Τυρί Ροκφόρ	5.281.275	5.296.352	5.145.529	5.414.301	5.131.187	4.874.527
04064050	Γκοργκονζόλα	2.981.319	1.914.180	2.472.853	2.546.933	2.550.805	2.893.916
04064090	Τυρί τύπου Ροκφόρ	8.388.437	8.687.475	8.474.596	8.430.441	7.637.096	9.816.767
04069001	Τυρί προς κατεργασία (εκτός νοπού τυριού)	14.741.952	17.687.988	13.945.023	24.122.854	26.168.419	26.489.625
04069013	Τυρί Έμμενταλ	61.786.442	84.196.607	66.509.915	83.916.021	94.844.866	93.184.430
04069015	Γραβιέρα (gruyère) και sbrinz	9.015.701	7.664.310	6.486.406	8.402.926	10.006.425	10.178.276
04069017	Τυριά bergkose και appenzell	3.504.240	3.632.783	3.133.818	2.600.807	2.398.700	2.649.946
04069018	Τυριά Fribourg, Vacherin και Tête de Moine	1.181.889	1.211.178	1.212.569	1.222.604	1.138.585	1.474.559
04069021	Τυρί Τσένταρ	18.498.113	14.562.187	11.437.651	15.244.618	15.011.685	16.767.445
04069023	Τυρί Ένταμ	19.702.389	26.247.978	16.877.437	15.172.862	17.412.590	17.816.338
04069032	Τυρί Φέτα (εκτός προοριζόμενης για κατεργασία)	9.426.359	8.863.307	8.773.762	11.074.390	8.580.468	6.909.064
04069035	Κεφαλοτύρι (εκτός προοριζόμενου για κατεργασία ή τριμμένου)	73.078	199.809	366.257	331.895	282.002	255.726
04069037	Τυρί Finlandia	11.926.845	8.930.964	12.940.977	9.784.706	10.235.492	8.579.169

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
04069050	Λοιπά τυριά από πρόβειο ή βουβαλίσιο γάλα σε άλμη (εκτός φέτας)	4.031.493	4.118.457	4.084.460	3.671.589	3.086.460	3.509.197
04069061	Τυριά Grana Padano και Parmigiano Regiano	18.787.895	19.250.519	21.161.367	25.967.417	30.181.801	31.373.000
04069063	Τυριά Fiore Sardo και Pecorino	2.768.834	3.274.058	3.415.788	3.179.239	3.917.608	3.926.172
04069069	Τυριά με λιπαρά κατά βάρος <=40%	5.679.286	6.181.000	7.909.455	9.499.241	8.904.103	13.868.411
04069073	Τυρί Provolone	1.292.918	1.591.116	1.667.672	1.663.129	2.134.993	2.500.587
04069078	Τυρί Gouda	186.327.282	208.477.686	176.713.947	172.426.081	189.309.685	185.727.452
04069079	Τυριά Esrom, Italico, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio	43.702.624	51.477.844	47.096.753	46.467.369	47.191.175	48.867.054
04069082	Τυρί Camembert	16.827.098	18.594.553	16.585.958	17.164.508	17.555.005	17.790.914
04069084	Τυρί Brie	24.366.030	32.473.386	30.668.923	30.679.603	31.512.025	36.304.703
04069085	Κεφαλογραβιέρα και κασέρι	95.862	119.812	117.727	75.408	100.689	421.466
04069086	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 47% και 52%	9.687.489	12.104.182	11.780.025	13.759.248	20.661.424	20.061.436
04069087	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 52% και 62%	79.154.259	78.573.332	79.210.256	78.498.903	81.453.260	76.678.226
04069088	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 62% και 72%	41.041.993	43.864.280	43.503.071	43.920.012	46.855.937	53.885.311
04069093	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού >72%	9.496.468	11.073.673	12.067.618	15.916.092	18.629.851	16.290.222
04069099	Τυριά με λιπαρά >40%	19.670.096	23.927.669	23.507.205	24.921.750	28.549.618	29.702.366
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		890.836.782	988.933.966	921.854.561	970.826.394	1.044.954.628	1.068.361.603

ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2012

Βελγικές εξαγωγές τυριών 2007-2012 (κωδικοί δασμολογίου με εξαγωγές άνω του 1 εκατ. € το 2012, εκτός από προϊόντα ελληνικού ενδιαφέροντος)

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
04061020	Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά <=40%	47.319.355	50.925.835	58.049.725	67.014.798	67.540.590	69.745.036
04061080	Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά >40%	2.188.057	2.595.417	4.706.244	5.303.933	5.934.545	6.421.627
04062090	Τυρί τριμμένο ή σε σκόνη	30.751.021	37.129.959	42.628.256	46.458.721	50.023.314	64.853.601
04063010	Κατεργασμένο τυρί από έμμενταλ / γραβιέρα	370.105	2.362.990	3.644.798	3.018.466	3.78.597	414.256
04063031	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36%	113.145.875	119.469.754	96.894.412	129.884.377	151.258.855	135.470.885

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
04063039	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36% (>48% κ.β.ξ.υ.)*	57.536.295	56.705.979	57.053.546	55.701.774	58.554.396	57.475.978
04064090	Τυρί τύπου Ροκφόρ	3.116.431	3.357.364	3.617.277	3.811.333	2.847.498	3.023.311
04069001	Τυρί προς κατεργασία (εκτός νοπού τυριού)	1.594.283	2.371.648	3.427.421	4.487.855	7.120.458	6.714.934
04069013	Τυρί Έμενταλ	5.817.098	7.523.138	8.162.019	7.177.075	15.096.820	15.586.630
04069015	Γραβιέρα (gruyère) και sbrinz	771.465	685.190	627.560	697.714	1.000.355	1.132.441
04069021	Τυρί Τσένταρ	29.801.184	29.993.634	18.164.536	19.118.683	22.700.282	17.180.352
04069023	Τυρί Ένταμ	8.619.519	14.913.129	7.147.244	8.276.793	13.115.999	13.056.525
04069032	Τυρί Φέτα (εκτός προοριζόμενης για κατεργασία)	971.601	1.183.116	2.565.625	2.580.359	1.649.051	1.187.278
04069035	Κεφαλοτύρι (εκτός προοριζόμενου για κατεργασία ή τριμμένου)	448.781	511.411	327.116	193.076	559.130	1.464.393
04069037	Τυρί Finlandia	130.125	267.640	1.827.167	926.328	976.104	1.173.826
04069050	Λοιπά τυριά από πρόβειο ή βουβαλίσιο γάλα σε άλμη (εκτός φέτας)	813.952	839.677	549.436	598.475	585.630	718.681
04069061	Τυριά Grana Padano και Parmigiano Regiano	3.064.648	3.226.690	3.214.365	3.675.547	2.372.372	2.040.956
04069076	Τυριά Danbo, fontal, fontina, fynbo, havarti, maribo και sams	13.037.440	14.547.724	12.473.680	15.610.830	14.784.761	12.381.669
04069078	Τυρί Gouda	18.345.947	20.348.134	19.661.680	22.750.413	16.625.694	19.172.610
04069079	Τυριά Esrom, Italico, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio	25.375.146	25.274.152	21.926.187	28.228.803	27.207.455	33.365.124
04069082	Τυρί Camembert	4.006.419	4.473.758	4.515.002	4.528.113	5.308.133	5.737.490
04069084	Τυρί Brie	14.527.481	16.975.079	16.340.976	17.850.800	19.800.685	24.423.849
04069085	Κεφαλογραβιέρα και κασέρι	43.723	143.910	36.759	35.853	36.525	24.287
04069086	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 47% και 52%	5.597.117	6.042.896	2.656.363	6.597.335	5.099.077	2.655.007
04069087	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 52% και 62%	88.609.333	83.547.391	87.748.618	95.116.517	110.459.663	101.876.078
04069088	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 62% και 72%	36.039.649	36.424.541	23.965.704	31.885.346	42.972.136	55.701.091
04069093	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού >72%	1.292.460	1.493.223	2.117.162	3.612.396	5.872.773	5.247.754
04069099	Τυριά με λιπαρά >40%	3.778.772	5.896.198	3.985.817	4.485.682	4.662.789	5.613.889
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ		521.996.238	555.099.241	514.040.317	594.464.143	660.738.703	667.397.279

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012 – ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

ΧΩΡΑ	ΑΞΙΑ (ΣΕ ΕΥΡΩ)	ΜΕΡΙΑΙΟ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2012
Γερμανία	67.442.706	10,1%
Δανία	5.946.464	0,9%
Ισπανία	41.763.821	6,3%
Φινλανδία	5.110.126	0,8%
Γαλλία	90.026.977	13,5%
Ην. Βασίλειο	102.157.495	15,3%
Ελλάδα	11.174.466	1,7%
Ιρλανδία	5.460.154	0,8%
Ιταλία	105.455.036	15,8%
Λουξεμβούργο	33.226.735	5,0%
Ολλανδία	167.077.679	25,0%
ΗΠΑ	2.372.302	0,4%
Λοιποί	30.183.318	4,5%

ΒΕΛΓΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ 2012 – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΥΡΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2012 (άνω του 1 εκατ. €, πλην προϊόντων ελληνικού ενδιαφέροντος)										ΣΥΝΟΛΟ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ
		Γερμανία	Γαλλία	Ελλάδα	Δανία	Ιταλία	Ολλανδία	Φινλανδία	Ην. Βασίλειο	Ιρλανδία	Σλοβακία	
04061020	Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά ≤40%	31.331.377	56.105.494		3.275.192	18.321.742	11.598.914		1.883.094			124.374.125
04061080	Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά >40%	3.121.277	14.062.975	1.635.122		6.201.530	2.985.570		40.443			29.166.223
04062090	Τυρί τριμμένο ή σε σκόνη	8.234.146	33.625.261	6.310	6.482.202	10.777.823	20.062.854		3.005.415	177.789		82.703.697
04063031	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά ≤36%	14.658.236	16.327.654				2.699.451		3.809.657		3.854.666	43.402.032
04063039	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά ≤36% (>48% κ.β.ξ.υ.)*	2.871.067	20.315.220			2.689.049	1.690.561		2.303.755		5.718.076	35.902.101
04064010	Τυρί Ροκφόρ		4.074.952									4.874.527
04064050	Γκοργκονζόλα					2.268.529						2.893.916
04064090	Τυρί τύπου Ροκφόρ		6.696.650				2.054.434					9.816.767

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Γερμανία	Γαλλία	Ελλάδα	Δανία	Ιταλία	Ολλανδία	Φινλανδία	Ην. Βασίλειο	Ιρλανδία	Σλοβακία	ΣΥΝΟΛΟ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ
04069001	Τυρί προς κατεργασία (εκτός νοπού τυριού)	5.960.490	1.103.809			1.103.149	6.553.138		2.450.327	7.694.801		26.489.625
04069013	Τυρί Έμενταλ	53.634.466	19.979.443		1.395.538		13.106.941	958.217		1.741.257		93.184.430
04069015	Γραβιέρα (gruyère) και sbrinz		5.292.235				4.017.245					10.178.276
04069021	Τυρί Τσένταρ					21.808	2.825.115		1.841.331	10.695.693		16.767.445
04069023	Τυρί Ένταμ	3.121.431			3.259.287		10.527.915					17.816.338
04069032	Τυρί Φέτα (εκτός προοριζόμενης για κατεργασία)	1.205.998	2.321.581	2.253.064	906.474	121.708	77.126		3.225			6.909.064
04069035	Κεφαλοτύρι (εκτός προοριζόμενου για κατεργασία ή τριμμένου)	49.706		7.002	82.338	29.491	16.060		71.128			255.726
04069037	Τυρί Finlandia							8.450.067				8.579.169
04069050	Λοιπά τυριά από πρόβειο ή βουβαλίσιο γάλα σε άλμη (εκτός φέτας)	203.277	1.975.924	3.296	17.775	411.856	384.371					3.509.197

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Γερμανία	Γαλλία	Ελλάδα	Δανία	Ιταλία	Ολλανδία	Φινλανδία	Ην. Βασίλειο	Ιρλανδία	Σλοβακία	ΣΥΝΟΛΟ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ
04069061	Τυριά Grana Padano και Parmigiano Regiano		4.839.400		1.130.733	23.762.186	273.228					31.373.000
04069063	Τυριά Fiore Sardo και Pecorino		983.759			2.564.837	187.959					3.926.172
04069069	Τυριά με λιπαρά κατά βάρος <=40%	2.491.212	6.112.435	5.052	46.655	470.468	3.978.618		44.993			13.868.411
04069073	Τυρί Provolone					2.117.745						2.500.587
04069078	Τυρί Gouda	19.484.790	1.565.246		1.229.301		162.241.142	363.244	509.050	260.225		185.727.452
04069079	Τυριά Esrom, Italice, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio		47.269.871			687.909						48.867.054
04069082	Τυρί Camembert		16.808.961									17.790.914
04069084	Τυρί Brie	2.207.010	33.689.892									36.304.703
04069085	Κεφαλογραβιέρα και κασέρι		21.034	97.628		3.633	299.172					421.466

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Γερμανία	Γαλλία	Ελλάδα	Δανία	Ιταλία	Ολλανδία	Φινλανδία	Ην. Βασίλειο	Ιρλανδία	Σλοβακία	ΣΥΝΟΛΟ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ
04069086	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 47% και 52%	456.220	11.561.272			1.342.170	5.784.242			269.921		20.061.436
04069087	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 52% και 62%	5.249.603	25.378.917			1.947.291	41.453.432	1.205.967		278.743		76.678.226
04069088	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 62% και 72%	3.547.488	42.500.082	19.684	2.729.747	2.722.000	1.133.769		360.711	33.216		53.885.311
04069093	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού >72%		9.571.625		1.885.418	2.493.731	1.449.476					16.290.222
04069099	Τυριά με λιπαρά >40%	6.289.335	15.906.379	5.018	259.000	1.995.659	4.975.951		51.940			29.702.366
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΤΥΡΙΑ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ 0406)		170.027.072	405.215.276	4.032.954	24.781.686	84.064.007	306.280.158	10.977.494	16.921.268	21.190.240	9.572.743	1.068.361.603

ΚΥΡΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΑΙΑ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2012													
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Γερμανία	Γαλλία	Ελλάδα	Δανία	Ιταλία	Ολλανδία	Φινλανδία	Ην. Βασίλειο	Ιρλανδία	Σλοβακία	Σύνολο	Λοιποί
04061020	Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά <=40%	25,2%	45,1%		2,6%	14,7%	9,3%		1,5%			98,5%	1,5%
04061080	Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά >40%	10,7%	48,2%	5,6%		21,3%	10,2%		0,1%			96,2%	3,8%
04062090	Τυρί τριμμένο ή σε σκόνη	10,0%	40,7%	0,01%	7,8%	13,0%	24,3%		3,6%	0,2%		99,6%	0,4%
04063031	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36%	33,8%	37,6%				6,2%		8,8%		8,9%	95,3%	4,7%
04063039	Κατεργασμένο τυρί από άλλα είδη, με λιπαρά <=36% (>48% κ.β.ξ.υ.)*	8,0%	56,6%			7,5%	4,7%		6,4%		15,9%	99,1%	0,9%
04064010	Τυρί Ροκφόρ		83,6%									83,6%	16,4%
04064050	Γκοργκονζόλα					78,4%						78,4%	21,6%
04064090	Τυρί τύπου Ροκφόρ		68,2%				20,9%					89,1%	10,9%

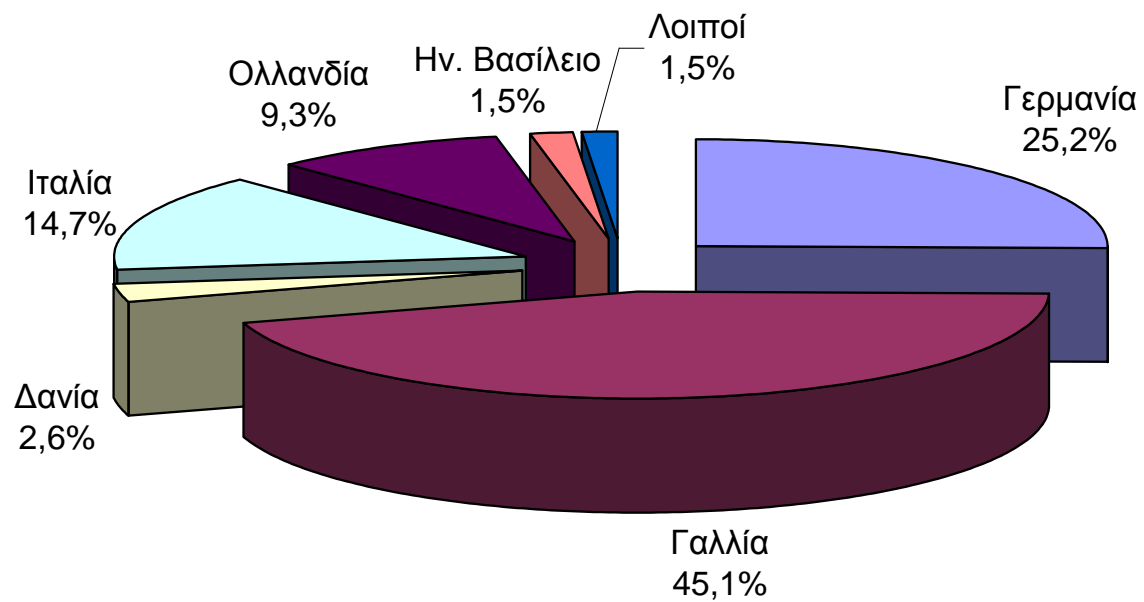
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Γερμανία	Γαλλία	Ελλάδα	Δανία	Ιταλία	Ολλανδία	Φινλανδία	Ην. Βασίλειο	Ιρλανδία	Σλοβακία	Σύνολο	Λοιποί
04069001	Τυρί προς κατεργασία (εκτός νοπού τυριού)	22,5%	4,2%			4,2%	24,7%		9,3%	29,0%		93,9%	6,1%
04069013	Τυρί Έμενταλ	57,6%	21,4%		1,5%		14,1%	1,0%		1,9%		97,5%	2,5%
04069015	Γραβιέρα (gruyère) και sbrinz		52,0%				39,5%					91,5%	8,5%
04069021	Τυρί Τσένταρ					0,1%	16,8%		11,0%	63,8%		91,9%	8,1%
04069023	Τυρί Ένταμ	17,5%			18,3%		59,1%					94,9%	5,1%
04069032	Τυρί Φέτα (εκτός προοριζόμενης για κατεργασία)	17,5%	33,6%	32,6%	13,1%	1,8%	1,1%					99,7%	0,3%
04069035	Κεφαλοτύρι (εκτός προοριζόμενου για κατεργασία ή τριμμένου)	19,4%		2,7%	32,2%	11,5%	6,3%		27,8%			100,0%	0,0%
04069037	Τυρί Finlandia							98,5%				98,5%	1,5%
04069050	Λοιπά τυριά από πρόβειο ή βουβαλίσιο γάλα σε άλμη (εκτός φέτας)	5,8%	56,3%	0,1%	0,5%	11,7%	11,0%					85,4%	14,6%

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Γερμανία	Γαλλία	Ελλάδα	Δανία	Ιταλία	Ολλανδία	Φινλανδία	Ην. Βασίλειο	Ιρλανδία	Σλοβακία	Σύνολο	Λοιποί
04069061	Τυριά Grana Padano και Parmigiano Regiano		15,4%		3,6%	75,7%	0,9%					95,6%	4,4%
04069063	Τυριά Fiore Sardo και Pecorino		25,1%			65,3%	4,8%					95,2%	4,8%
04069069	Τυριά με λιπαρά κατά βάρος <=40%	18,0%	44,1%	0,04%	0,3%	3,4%	28,7%		0,3%			94,8%	5,2%
04069073	Τυρί Provolone					84,7%						84,7%	15,3%
04069078	Τυρί Gouda	10,5%	0,8%		0,7%		87,4%	0,2%	0,3%	0,1%		100,0%	0,0%
04069079	Τυριά Esrom, Italico, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio		96,7%			1,4%						98,1%	1,9%
04069082	Τυρί Camembert		94,5%									94,5%	5,5%
04069084	Τυρί Brie	6,1%	92,8%									98,9%	1,1%
04069085	Κεφαλογραβιέρα και κασέρι		5,0%	23,2%			71,0%					100,0%	0,0%

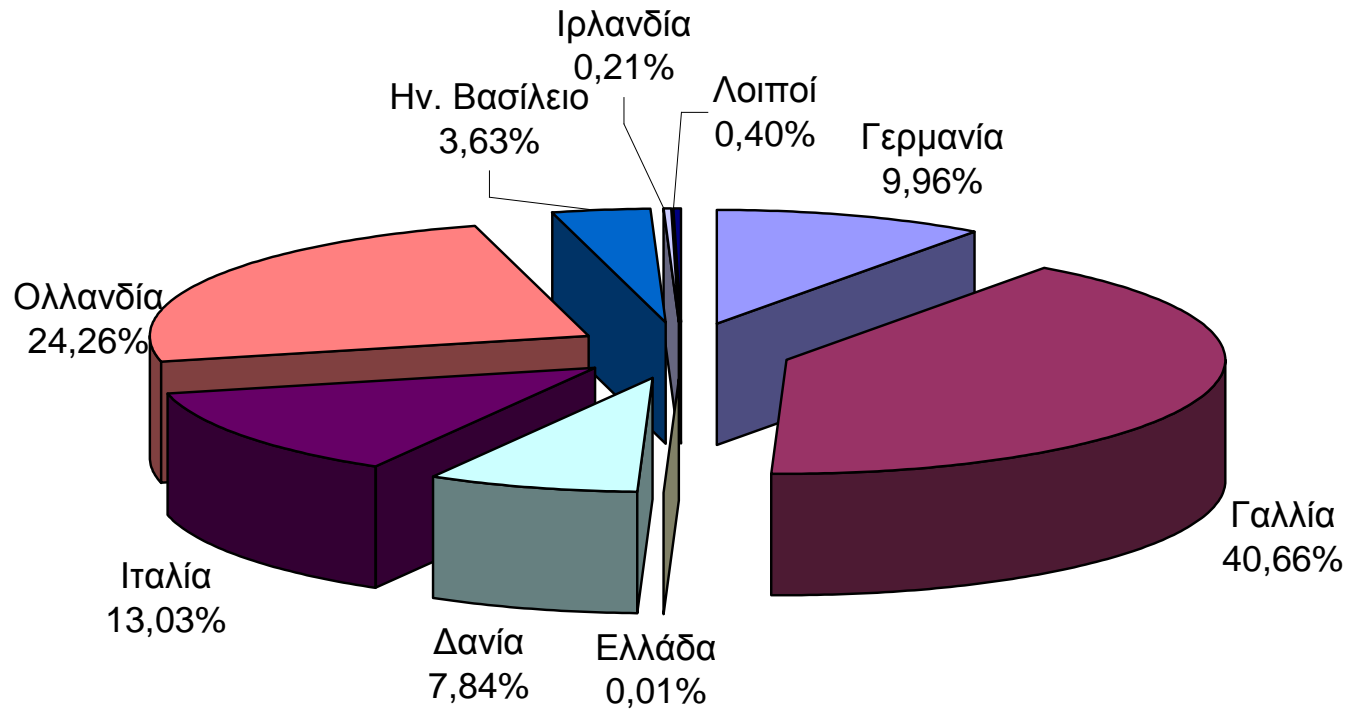
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Γερμανία	Γαλλία	Ελλάδα	Δανία	Ιταλία	Ολλανδία	Φινλανδία	Ην. Βασίλειο	Ιρλανδία	Σλοβακία	Σύνολο	Λοιποί
04069086	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 47% και 52%	2,3%	57,6%			6,7%	28,8%			1,3%		96,8%	3,2%
04069087	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 52% και 62%	6,8%	33,1%			2,5%	54,1%	1,6%		0,4%		98,5%	1,5%
04069088	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού μεταξύ 62% και 72%	6,6%	78,9%	0,04%	5,1%	5,1%	2,1%		0,7%	0,1%		98,4%	1,6%
04069093	Τυριά με λιπαρά <=40% & περιεκτ. νερού >72%		58,8%		11,6%	15,3%	8,9%					94,5%	5,5%
04069099	Τυριά με λιπαρά >40%	21,2%	53,6%	0,02%	0,9%	6,7%	16,8%		0,2%			99,3%	0,7%
ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΥΡΙΩΝ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ 0406)		15,9%	37,9%	0,38%	2,32%	7,87%	28,7%	1,03%	1,58%	1,98%	0,90%	98,6%	1,4%

ΒΕΛΓΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ 2012 – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΥΡΙΩΝ

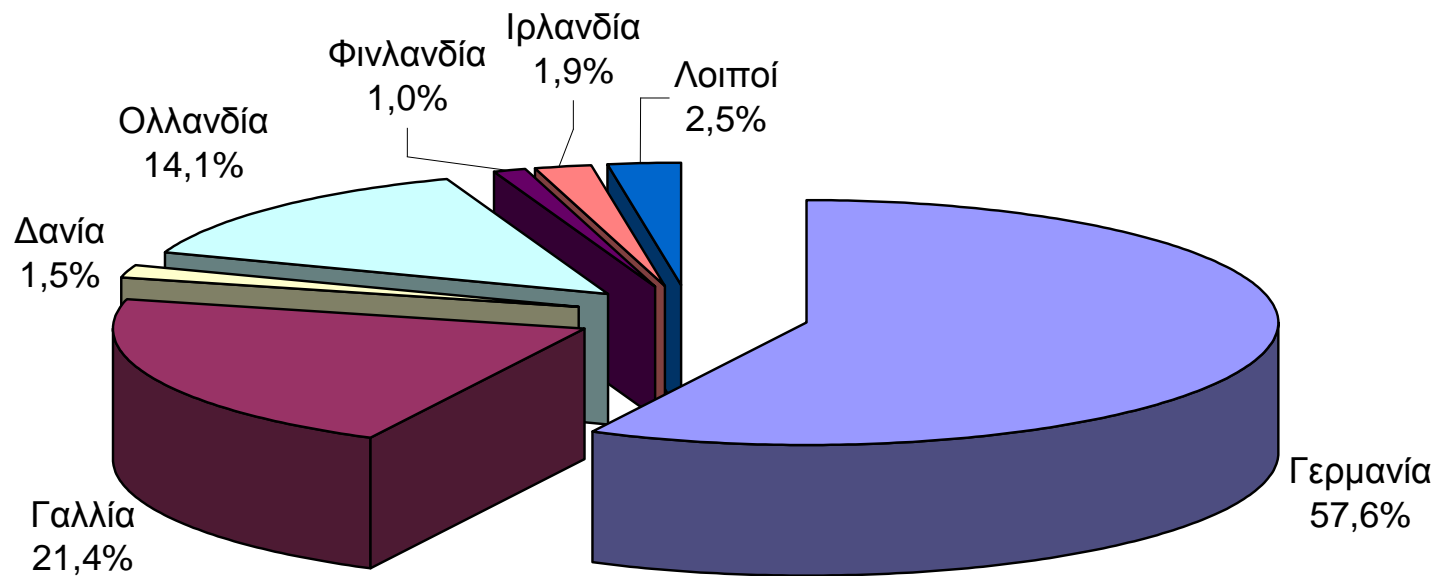
Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά <=40%

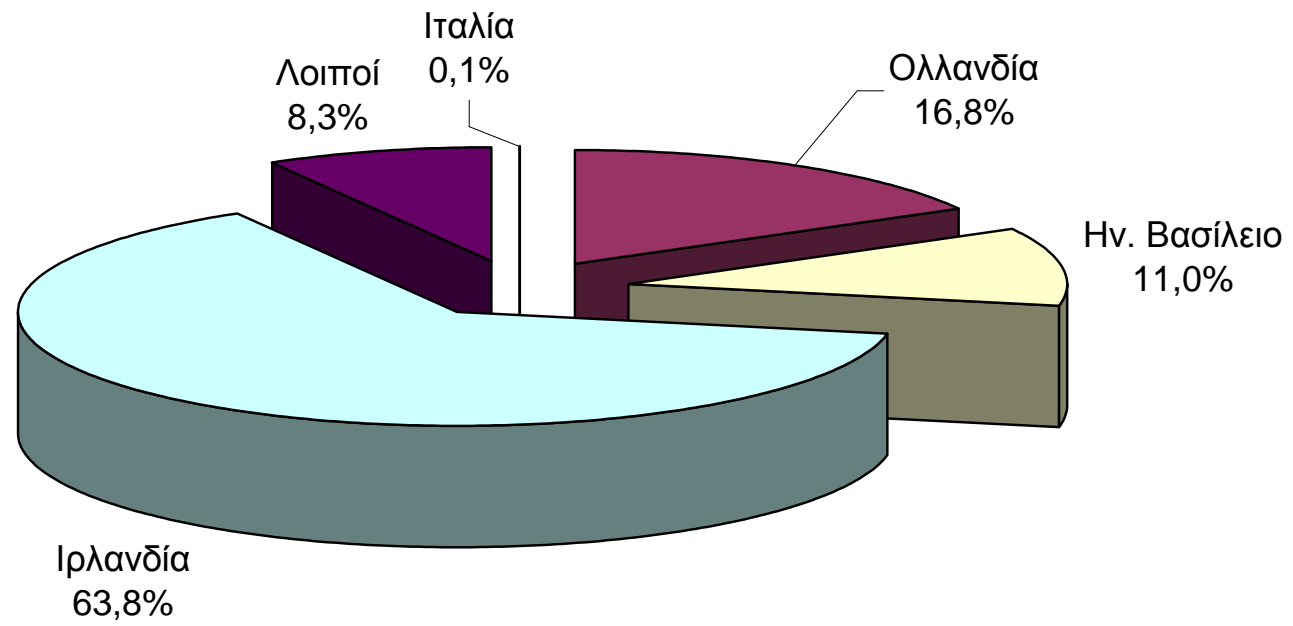
Τυρί τριμμένο ή σε σκόνη

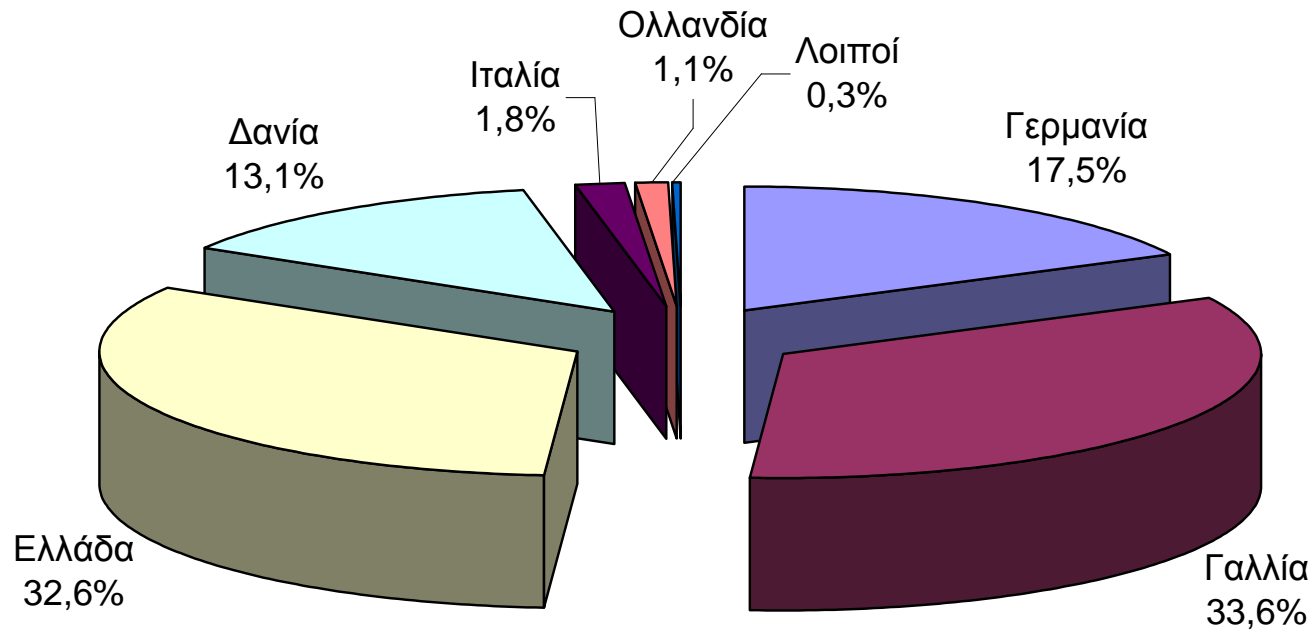
Τυρί Έμενταλ

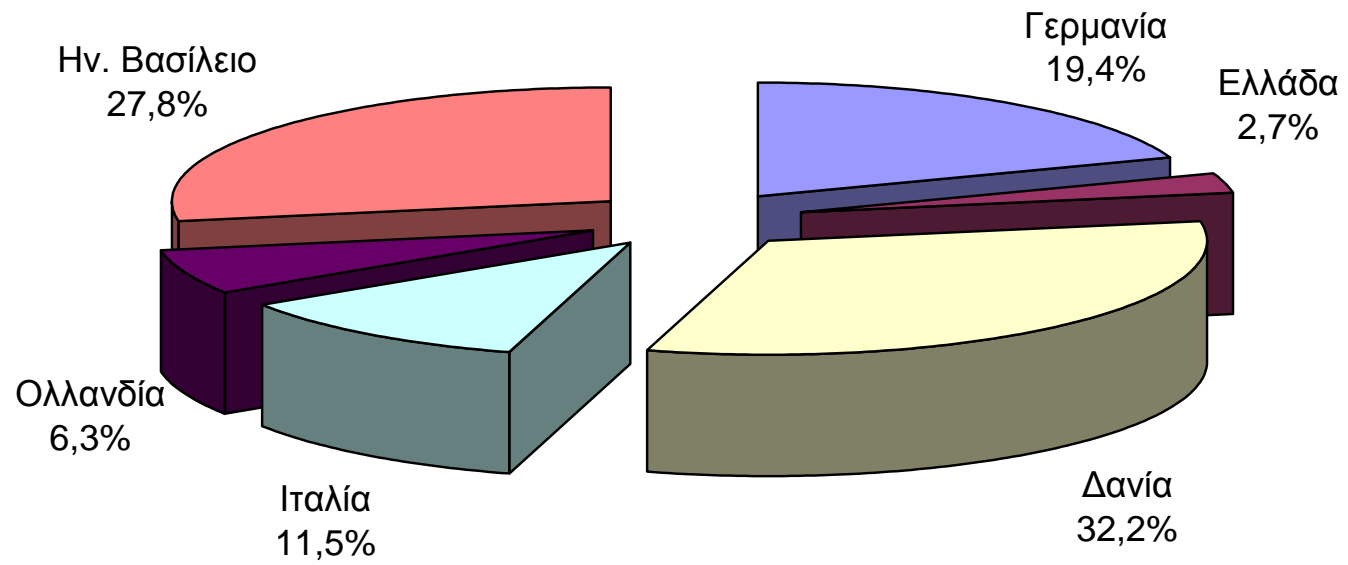
Τυρί Τσένταρ

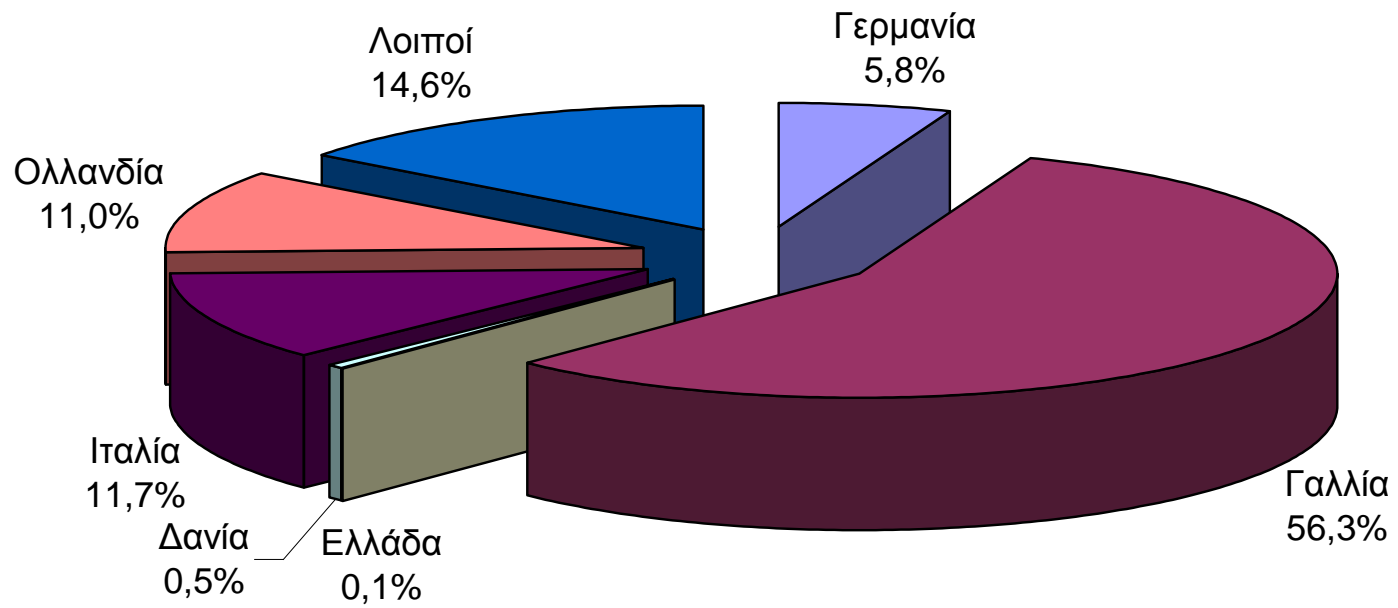
Τυρί Φέτα (εκτός προοριζόμενης για κατεργασία)

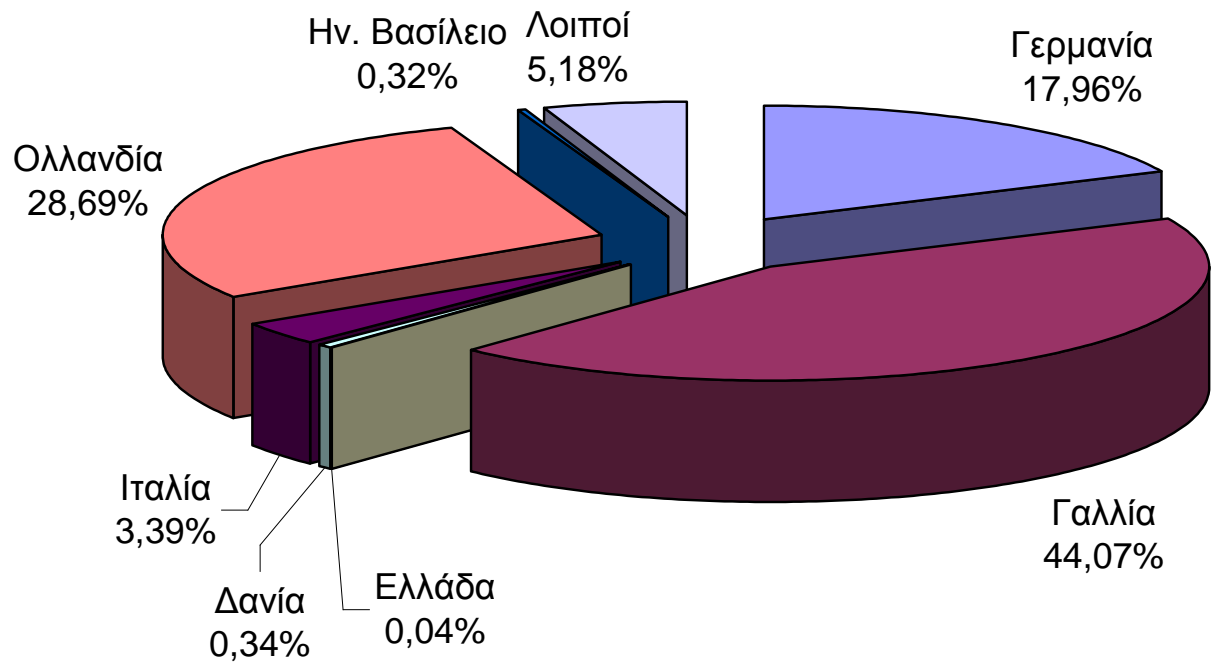
Κεφαλοτύρι (εκτός προοριζόμενου για κατεργασία ή τριμμένου)

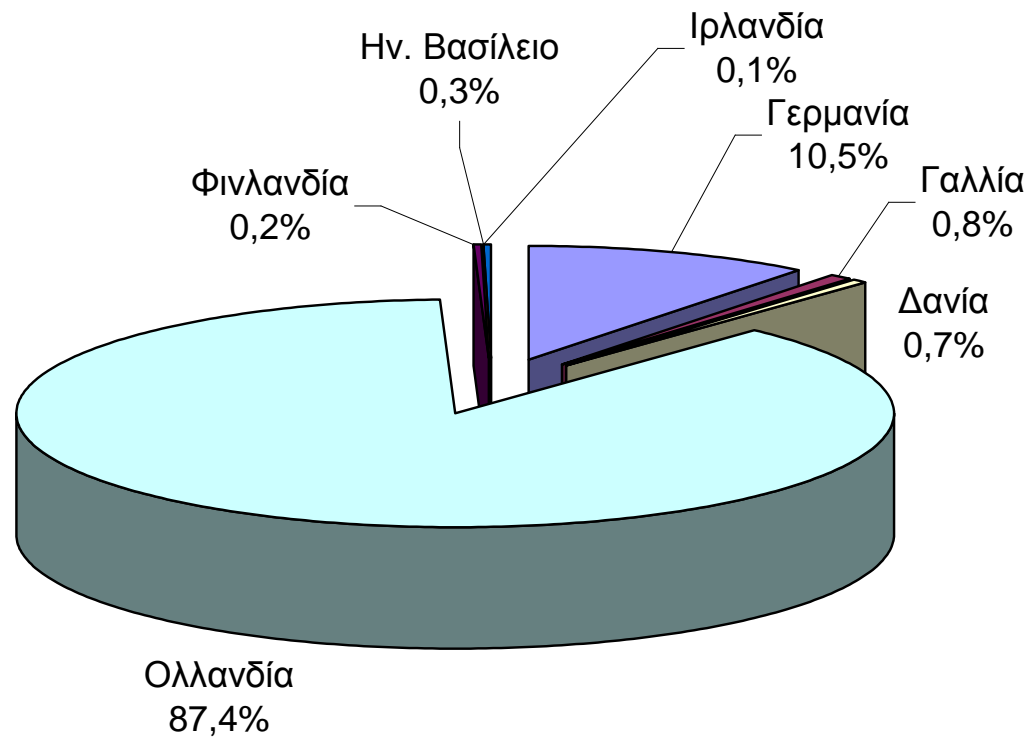
Λοιπά τυριά από πρόβειο ή βουβαλίσιο γάλα σε άλμη (εκτός φέτας)

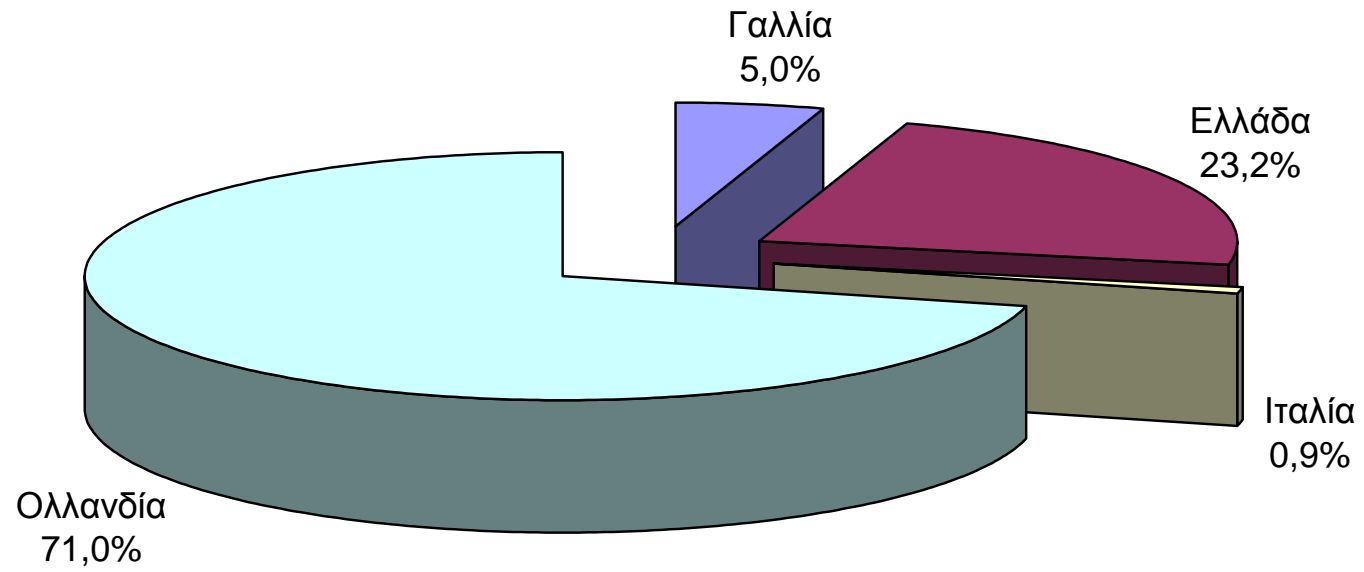
Τυριά με λιπαρά κατά βάρος <=40%

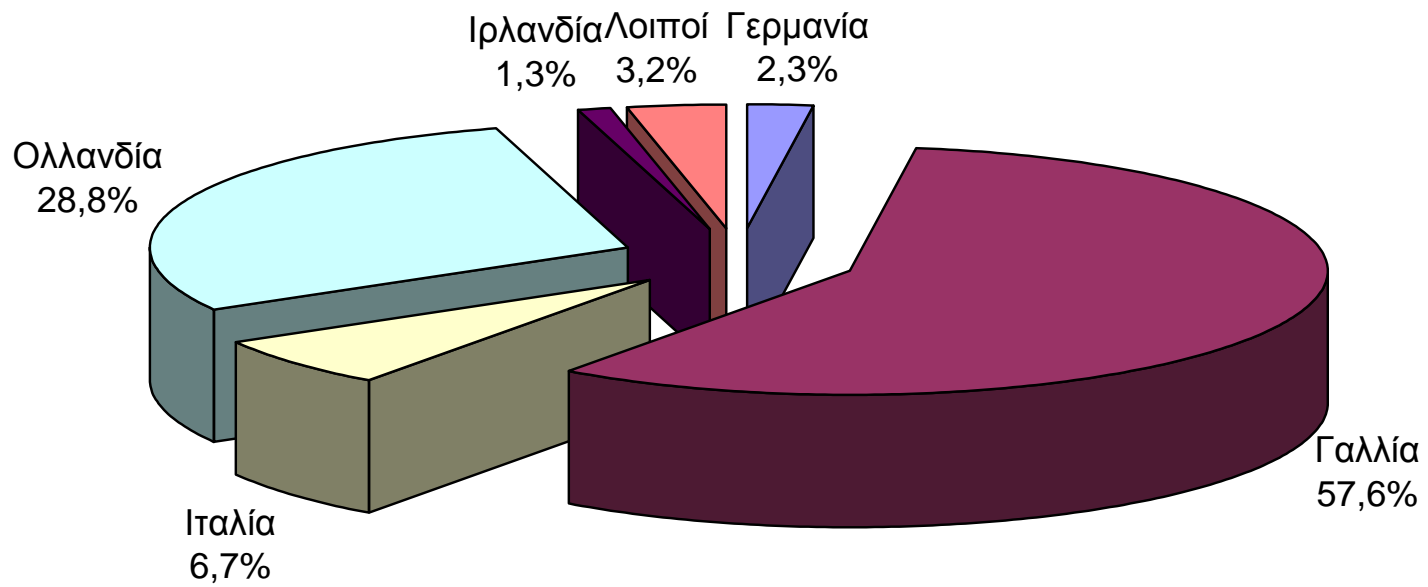
Τυρί Gouda

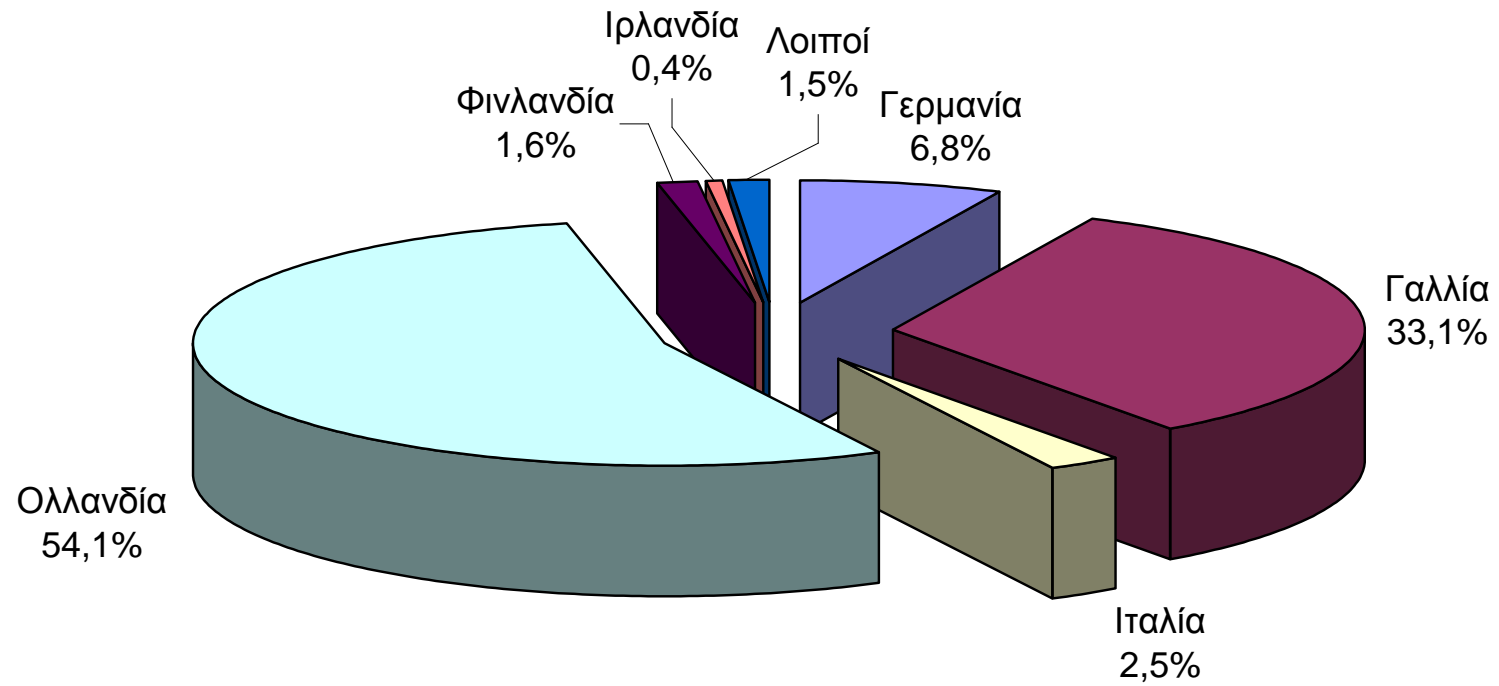
Κεφαλογραβιέρα και κασέρι

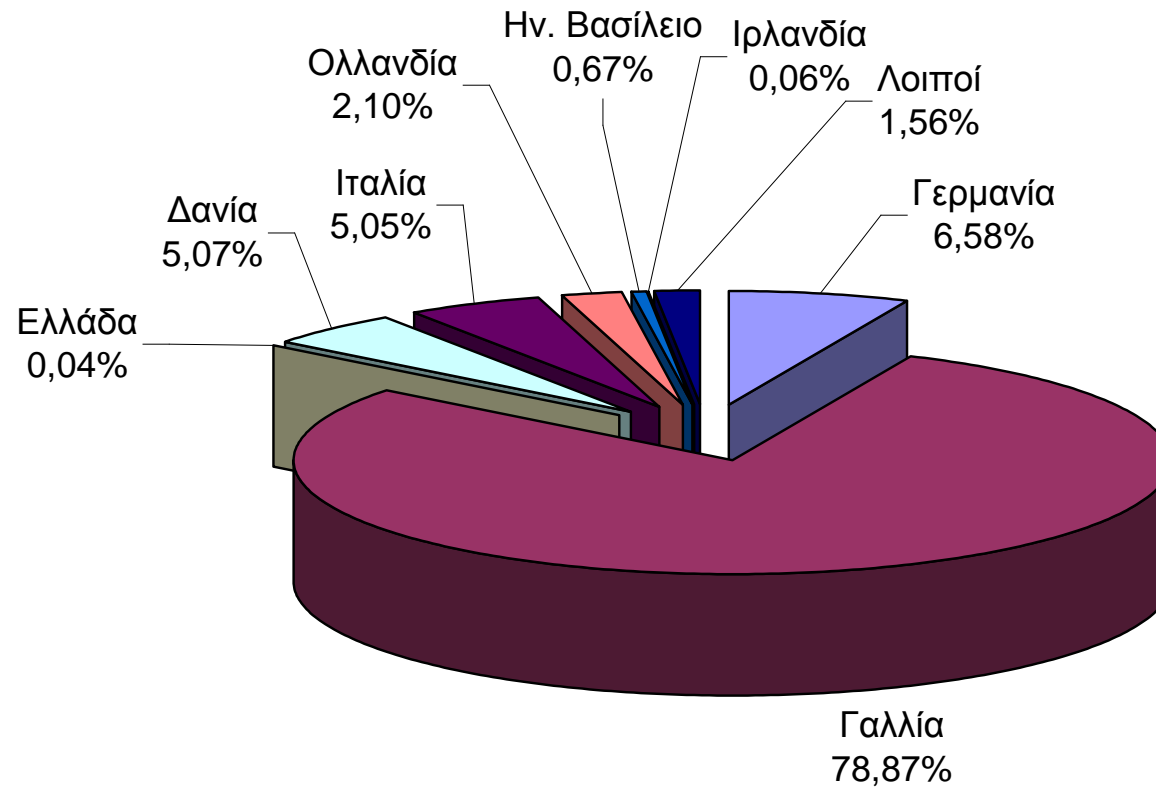
Τυριά με λιπαρά $\leq 40\%$ & περιεκτ. νερού μεταξύ 47% και 52%

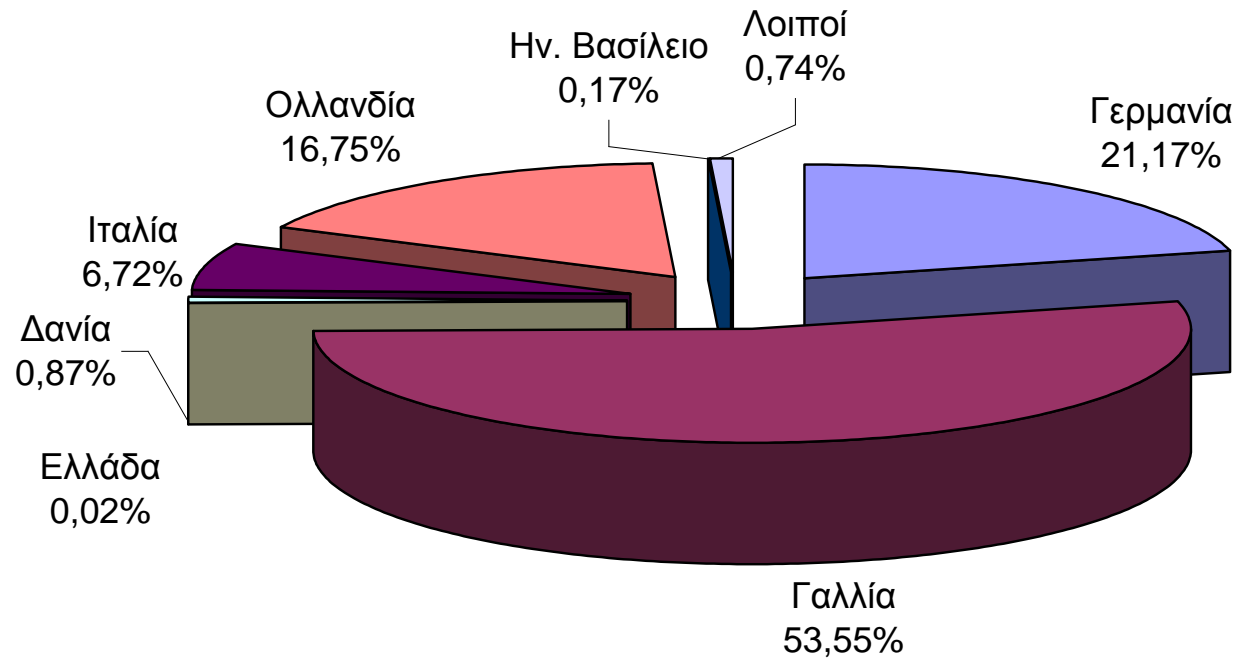
Τυριά με λιπαρά $\leq 40\%$ & περιεκτ. νερού μεταξύ 52% και 62%

Τυριά με λιπαρά $\leq 40\%$ & περιεκτ. νερού μεταξύ 62% και 72%

Τυριά με λιπαρά >40%

Νωπό τυρί μη ωριμασμένο, συμπ. τυρόγαλου με λιπαρά >40%

